

Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond

Beleidsplan Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond **2013-2017**

Versie 1.5 – definitief

Opdrachtgever : Jolanda Trijselaar, namens directie VRR
Diana Brouwer, Controller

Uitvoering : Marit Buis (projectleider)
Lindy Schotman
Yvon Bronkhorst

Status : Concept vastgesteld door Algemeen Bestuur VRR op 25 juni 2012,
de opmerkingen van het Dagelijks en Algemeen Bestuur zijn verwerkt
in versie 1.2.
Positief advies van Centrale Ondernemingsraad VRR.
Adviezen gemeenteraden en operationele partners verwerkt in
definitieve versie 1.4
Versie 1.5 is vastgesteld in Dagelijks en Algemeen Bestuur VRR.

Versie : versie 1.5 - definitief

Datum : 17 december 2012

Inhoudsopgave

1	Inleiding.....	5
1.1	De Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond	5
1.1.1	Organisatie	5
1.1.2	Bestuur en gemeenschappelijke regeling.....	5
1.1.3	Partners	6
1.1.4	(Wettelijke) taken	6
1.1.5	Samenstelling van dit beleidsplan	7
1.2	Ambities voor de komende vier jaar	7
1.2.1	Missie	7
1.2.2	Visie op veiligheid	7
1.2.3	Een veranderende omgeving	8
2	Het risicoprofiel	10
2.1	Risicobeeld	10
2.2	Risicoanalyse: aandachtspunten voor 2013-2017	10
3	Risicobeheersing.....	12
3.1	Zorgen voor een veilige omgeving	12
3.1.1	Veilige gebiedsinrichting en infrastructurele projecten.....	12
3.1.2	(Brand)Veilige gebouwen en objecten.....	13
3.1.3	Adviesgeving bij complexe gebouwen: Fire Safety Engineering	13
3.1.4	Fysieke veiligheid bij evenementen.....	13
3.1.5	Industriële veiligheid.....	14
3.2	Zorgen voor veilig leven.....	14
3.2.1	Brandveilig leven en zelfredzaamheid.....	14
3.2.2	Brandonderzoek.....	15
3.2.3	Toezicht en handhaving	15
3.2.4	Risicocommunicatie	16
4	Hulp- en zorgverlening.....	17
4.1.1	Ambulance.....	17
4.1.2	Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio	17
4.1.3	Brandweer	18
4.1.4	Gemeenschappelijke Meldkamer	18
4.1.5	Crisisbeheersingsorganisatie	18
4.1.6	Crisiscommunicatie	19
4.2	Operationele prestaties.....	19
4.2.1	Uitgangspunten.....	19
4.2.2	Verbeteren van de operationele prestaties.....	21
4.3	Voorbereiden op hulp en zorgverlening	22
4.3.1	Vakbekwaamheid.....	22
4.3.2	Gezamenlijke planvorming	23
4.3.3	Goede bereikbaarheid van locaties.....	23
4.3.4	Bluswater.....	23
4.3.5	Goede afspraken over acute gezondheidszorg en publieke gezondheid 23	
4.3.6	Verdergaande samenwerking gemeenten.....	24
4.3.7	Verdergaande samenwerking met andere regio's en partners	24
4.4	Uitvoeren van zorg- en hulpverlening.....	24
4.4.1	Maatwerk en innovatie bij inzet	25
4.4.2	Offensief van buiten af blussen	25
4.4.3	Rotterdam-Rijnmond als expertregio.....	25
5	Herstel uit een ontwrichte situatie.....	26

6	Bedrijfsvoering	27
6.1	Informatiemanagement	27
6.2	Kwaliteitszorg en kennismanagement.....	27
6.3	Bedrijfsvoering.....	28
6.4	Human Resources Management	28
6.4.1	<i>Investeren in brandweervrijwilligers.....</i>	<i>29</i>
6.4.2	<i>Ontwikkelingen ambulancezorg .....</i>	<i>29</i>
6.4.3	<i>Arbo-beleid .....</i>	<i>29</i>
6.4.4	<i>Veilige werkomgeving voor hulpverleners .....</i>	<i>30</i>
6.5	Interne producten en diensten	30
7	Bijlagen	31
7.1	Besluit vaststelling beleidsplan VRR 2013-2017	31
7.2	Operationele partners en adviserende overlegorganen	32
7.3	Risicoduiding: de 29 scenario's van het regionaal risicoprofiel.....	33
7.4	Samenvatting van de scenario's uit het risicoprofiel.....	34
7.5	Doelstellingen	39
7.6	Begrippenlijst.....	43

1 Inleiding

1.1 De Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond

De Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond (VRR) bestaat op 1 januari 2013 uit zestien gemeenten die actief samenwerken op het gebied van crisisbeheersing, risicobeheersing en hulpverlening: Albrandswaard, Barendrecht, Bernisse, Brielle, Capelle aan den IJssel, Goeree-Overflakkee¹, Hellevoetsluis, Krimpen aan den IJssel, Lansingerland, Maassluis, Ridderkerk, Rotterdam, Schiedam, Spijkenisse, Vlaardingen en Westvoorne.

In de regio wonen ruim 1,2 miljoen mensen op een oppervlakte van 857 km². Het gebied is zeer divers. Enerzijds dunbevolkte plattelandsgemeenten op Goeree-Overflakkee en Voorne-Putten, anderzijds verstedelijkte gebieden zoals Rotterdam en omstreken. De samenstelling van de bevolking varieert en ook de aard van de economische bedrijvigheid is zeer verschillend. Er is een wereldhaven met scheepvaart, transport- en overslagbedrijven en petrochemische industrie, maar ook uitgestrekte landbouwgebieden en zakelijke dienstverlening. Daardoor heeft de regio een hoog risicobeeld.

De diversiteit van de regio heeft vanzelfsprekend invloed op het werk van de VRR. De VRR moet met al haar producten en diensten kunnen inspelen op de vraag van zowel de burgers en bedrijfsleven als op de vraag van gemeenten. Het zoeken naar voortdurende samenwerking is één van de doelen van de VRR.

1.1.1 Organisatie

De VRR bestaat uit: de Regionale Brandweer (RBRR), de Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (GHOR), het publieke deel van de Ambulancedienst, de Gemeenschappelijke Meldkamer (GMK), Risico & Crisisbeheersing, Middelen, en de stafafdelingen Communicatie en Bestuurlijke en Juridische zaken.

De directie van de VRR bestaat uit een algemeen directeur en drie directeuren met brede portefeuilles.

1.1.2 Bestuur en gemeenschappelijke regeling

Elk college van burgemeester en wethouders draagt vanuit de Wet veiligheidsregio's zorg voor brandweer, rampenbestrijding en crisisbeheersing en de organisatie van de geneeskundige hulpverlening in zijn gemeente. De colleges zijn verplicht om dit in elke regio in een gemeenschappelijke regeling te organiseren.

Deze gemeenschappelijke regeling Rotterdam-Rijnmond is bij de start van de VRR in maart 2006 vastgesteld en wordt in de komende periode geactualiseerd.

Aan het hoofd van de VRR staat het Algemeen Bestuur (AB) dat wordt gevormd door de burgemeesters van de aangesloten gemeenten. Dit AB stelt de hoofdlijnen van het te voeren beleid en de financiële kaders vast. Ieder lid legt binnen zijn of haar gemeenteraad verantwoording af over het beleid van de VRR. De leden van het AB kiezen uit hun midden een Dagelijks Bestuur (DB).

---

¹ De gemeenten Dirksland, Goedereede, Middelharnis en Oostflakkee worden per 1 januari 2013 samengevoegd.

1.1.3 Partners

De VRR werkt als hulpverleningsorganisatie nauw samen met de verschillende partners in haar netwerk en heeft als doel alle specifieke kennis en kunde van die partners naar behoefte en omstandigheden met elkaar te verbinden.

Naast de VRR zijn de politie, het Openbaar Ministerie, de DCMR Milieudienst, de gemeenten, de vertegenwoordiger van de coördinerend burgemeester, de GHOR en de Divisie Havenmeester van het Havenbedrijf Rotterdam vertegenwoordigd in de Veiligheidsdirectie. De Veiligheidsdirectie regelt de multidisciplinaire afstemming en coördinatie van (de voorbereiding op) de risico- en crisisbeheersing en rampenbestrijding.

Een overzicht van alle operationele partners en de belangrijkste adviesorganen staat in bijlage 7.2.

1.1.4 (Wettelijke) taken

De VRR voert namens de gemeenten in de regio de taken uit die beschreven staan in artikel 10 van de Wet veiligheidsregio's. Deze wettelijke taken zijn:

- Het inventariseren van risico's van branden, rampen en crises.
- Het adviseren van het bevoegd gezag over risico's van branden, rampen en crises in de bij of krachtens de wet aangewezen gevallen alsmede de gevallen die in dit beleidsplan bepaald zijn.
- Het voorbereiden op de bestrijding van branden en het organiseren van rampenbestrijding en crisisbeheersing.
- Het instellen en in stand houden van een brandweer en GHOR.
- Het voorzien in de meldkamerfunctie.
- Het in stand houden van de informatievoorziening tussen deze diensten en andere diensten en organisaties die betrokken zijn bij de risico- en crisisbeheersing.
- Inrichtingen die in geval van een brand of ongeval bijzonder gevaar opleveren. aanwijzen als bedrijfsbrandweerplichtig.

Voortkomend uit deze wettelijke taken voert de VRR taken uit, waaronder:

- Adviseren op de evenementenvergunning.
- Advisering van gemeenten op het gebied van bluswater en bereikbaarheid van hulpverleningsdiensten.
- Het nemen van maatregelen voor beheersbaarheid van risico's op het gebied van industriële veiligheid voornamelijk in het havengebied van Rotterdam, maar ook daarbuiten.
- Het adviseren van gemeenten en provincie op brandveiligheidsaspecten van de omgevingsvergunning, activiteit bouwen.
- Het adviseren van gemeenten en provincie (het bevoegd gezag) op de omgevingsvergunning, activiteit brandveilig gebruik en activiteit milieu.
- In het kader van de omgevingsvergunning en het participeren in het toezicht op deze vergunning.
- Afgifte van de gebruiksvergunning (brandbeveiligingsverordening);
- Afhandeling van de gebruiksmelding.
- De advisering en toetsing op de brandbeveiligingsinstallaties.
- Invulling van een toezicht-, handhaving- en controleregime namens het bevoegd gezag op het gebied van brandveiligheid.
- Incidentbestrijding en hulpverlening.
- Adviseren van burgers en bedrijven in het kader van Brandveilig Leven.
- Ontwikkelen van slimme vormen van repressie.

- Uitvoeren van de ambulancezorg in de regio in samenwerking met de BIOS groep.

Daarnaast adviseert de VRR gemeenten en provincie in het kader van externe veiligheid voor zover het de wettelijke adviestaak overstijgt (de niet-wettelijke adviestaak). Ook andere wet- en regelgeving deelt de veiligheidsregio taken toe, zie hoofdstuk 3.1.

1.1.5 Samenstelling van dit beleidsplan

Op grond van de Wet veiligheidsregio's stelt het bestuur van de VRR tenminste eenmaal in de vier jaar een beleidsplan vast. Dit beleidsplan moet mede gebaseerd zijn op een door het bestuur vastgesteld risicoprofiel. Dit is het tweede beleidsplan van de VRR en het volgt het beleidsplan 2008-2012 op. Dit beleidsplan is mede tot stand gekomen met medewerking van de gemeenten en belangrijkste partners en afgestemd met de aangrenzende veiligheidsregio's en het politiekorps.

1.2 Ambities voor de komende vier jaar

1.2.1 Missie

De Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond staat voor 'samen sterk' in hulp- en zorgverlening en in risico- en crisisbeheersing. De VRR doet dit door een gezamenlijke inzet van hulpverleningsdiensten, burgers en bedrijfsleven. Door die inzet kan leed en schade bij incidenten worden voorkomen of beperkt.

1.2.2 Visie op veiligheid

De VRR verleent, samen met haar partners, hulp waar dat nodig is. VRR-medewerkers staan vierentwintig uur per dag paraat en bieden goede beheersing van incidenten en crises. Gedegen vakmanschap is hiervoor essentieel. Daarom zijn VRR-medewerkers goed opgeleid en geoefend en trots om bij de VRR te werken. De VRR wil klantgericht en op een transparante wijze diensten verlenen aan haar klanten. Binnen de VRR wordt ook in de komende jaren steeds nauwer samengewerkt op gebieden van vakbekwaamheid, planvorming en bedrijfsvoering. Ook werken collega's van brandweer en ambulance zoveel mogelijk vanuit dezelfde locatie.

De visie op veiligheid is vastgelegd in het programma Veiligheid Voorop. Daarmee is de basis gelegd voor een innovatieve aanpak om (fysieke) veiligheid en zorg te waarborgen².

De aanpak omvat:

- Het voorkomen van onveilige situaties door meer vooraf te investeren in veiligheid.
- Het efficiënter reageren op incidenten door nieuwe werkwijzen.
- Het vergroten van de rol en betrokkenheid van burgers, bedrijven, (maatschappelijke) partners en lokale gemeenschappen bij het tot stand brengen van de doelstellingen van de VRR.

Door vooraf te investeren in veiligheid is het mogelijk meer gericht en gedifferentieerd repressief op te treden. Maatwerk is het kenmerk van deze manier van werken: er wordt niet op voorhand uitgegaan van het sturen van een standaard ambulance of tankautospuiter, maar afhankelijk van het incident wordt een 'rapid responder' of een snel interventievoertuig ingezet. Deze aanpak is het resultaat van een nieuwe kijk op

---

² De ontwikkelingen in dit programma sluiten aan bij de landelijke trend zoals 'De Brandweer over morgen' van de NVBR.

veiligheidszorg, waarbij samenwerking tussen de hulpverleningsdiensten steeds vanzelfsprekender is.

De VRR wil onderdeel zijn van de samenleving en gemeenschap. Door in de komende jaren meer in gesprek te raken met burgers en bedrijfsleven kan de VRR – samen met de gemeenten - beter inspelen op vragen die in de samenleving leven. Bovendien kan de VRR burgers en bedrijfsleven nog meer van dienst zijn om ieders leef-, woon- en werkomgeving zo veilig mogelijk te maken.

Mede vanwege het hoge risicoprofiel van de regio heeft de VRR een voortrekkersrol op het gebied van innovatieve veiligheidszorg. In de komende jaren wil de VRR expertregio blijven en dit formaliseren op het gebied van industriële veiligheid.³ Daarnaast is de VRR steunpuntregio op het gebied van CBRNe, expert in geneeskundig advies CBRN en loopt zij voorop in scheepsbrandbestrijding en operationeel informatiemanagement.

1.2.3 Een veranderende omgeving

Wet veiligheidsregio's

De Wet veiligheidsregio's – ingevoerd in oktober 2010 - zal eind 2013 geëvalueerd zijn, in opdracht van de minister. Bovengenoemde ontwikkelingen zijn van grote invloed op de organisatie en taken van de veiligheidsregio's en daarmee ook op de (functie van de) Wet veiligheidsregio's.

Nationalisering politie en één meldkamerorganisatie

De meest ingrijpende verandering die zich nu en de komende jaren voordoet, is de fusie van de regionale politiekorpsen tot een nationale politie. Hierdoor komen de veiligheidsregio's Zuid-Holland Zuid en Rotterdam-Rijnmond in één politieregio te liggen. De gevolgen hiervan voor de meldkamer, de crisisbeheersing en de operationele organisatie zijn groot. In de komende periode wordt geïnvesteerd in een gemeenschappelijke meldkamer voor beide veiligheidsregio's – in lijn met de landelijke ontwikkelingen – en meer uniformiteit in de crisisbeheersing.

Mede op basis van deze ontwikkelingen wordt de samenwerking tussen de veiligheidsregio's steeds intensiever, met name tussen de regio's in de Provincie Zuid-Holland.⁴

De Omgevingswet 2014 / Omgevingsvergunningen

Op 1 oktober 2010 is de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) in werking getreden. Doel van de Wabo is een eenvoudiger en snellere vergunningverlening en een betere dienstverlening door de overheid op het terrein van bouwen, ruimte en milieu. Dit bereikt de Wabo vooral door de omgevingsvergunning. De verwachting is dat in 2014 de Omgevingswet wordt geïntroduceerd. Omdat de VRR een wettelijke taak heeft bij advisering over veiligheid en expert is op het gebied van fysieke veiligheid draagt de VRR proactief bij aan deze verbetering van de vergunningverlening. Voor de fysieke veiligheid is de VRR daardoor een volwaardig partner binnen het omgevingsrecht.

Regionale Uitvoeringsdiensten en het Besluit Risico's en Zware Ongevallen

Er komen in Nederland ongeveer dertig regionale uitvoeringsdiensten (RUD). Deze diensten voeren voor gemeenten, provincies en waterschappen Wabo-taken uit zoals bijvoorbeeld het geven van omgevingsvergunningen aan burgers.

Zes van deze diensten gaan ook specifiek advies geven over vergunningen uit het Besluit Risico's en Zware Ongevallen (BRZO). Omdat VRR hierin een belangrijke

³ Zie ook hoofdstuk 3.1.5, Industriële veiligheid en 4.4.3 Rotterdam-Rijnmond als expertregio.

⁴ Zie ook hoofdstuk 4.3.7 Verdergaande samenwerking met andere regio's.

taak uitvoert, zal intensiever worden samengewerkt met de veiligheidsregio's die binnen dezelfde BRZO RUD-regio vallen. De ambitie van de VRR is om hierin een coördinerende rol te spelen.

Ambulancezorg

Het wettelijk kader voor ambulancezorg is sterk in ontwikkeling. Het streven van het Ministerie van VWS is dat per 1 januari 2013 de Tijdelijke wet ambulancezorg van kracht wordt. Daarna zal nieuwe definitieve wetgeving volgen, bedoeld om een ambulancedienst per regio te hebben. Het is nog niet duidelijk hoe het wettelijk kader van de ambulancezorg eruit zal zien. De VRR wil dat de ambulancezorg in de regio onderdeel blijft van de VRR.

Interne organisatie

Ook binnen de organisatie van de VRR zijn er sterke ontwikkelingen. Vanuit het programma VRR 2.0 werkt de VRR vanaf 2013 met een nieuwe organisatiestructuur waarin meer brandweertaken gecentraliseerd georganiseerd zijn in een plattere organisatie. De uitvoering van de brandweezorg in gebieden (clusters) komt centraal te staan. Daarnaast brengt de organisatie het beheer op orde en gaat zij effectief en efficiënter werken.

2 Het risicoprofiel

Het risicoprofiel is bedoeld om de risico's in de regio in kaart te brengen. Het is vanuit de Wet veiligheidsregio's verplicht dit iedere vier jaar te doen. Er zijn 29 scenario's beschreven van risicovolle situaties die in het gebied van de VRR kunnen voorkomen (het risicobeeld). Op basis van de capaciteit (mensen, materieel en middelen), het huidige beleid en de wensen van het bestuur zijn de aandachtspunten voor de komende vier jaar bepaald. Deze aandachtspunten worden opgenomen in het strategisch beleid van de VRR en vormen daarmee de basis van dit beleidsplan.

Het risicoprofiel geeft antwoord op de volgende drie vragen:

- 1) *Welke rampen en crises kunnen zich binnen de VRR voordoen?*
- 2) *Hoe erg is dat wat ons kan overkomen (impact en waarschijnlijkheid)?*
- 3) *Wat kan de VRR er op hoofdlijnen tegenover zetten?*

Een overzicht van de 29 scenario's en hun indeling naar maatschappelijke thema's staan in bijlage 7.3. Een samenvatting van de 29 scenario's staat in bijlage 7.4.

2.1 Risicobeeld

Complex, divers en dynamisch

Het gebied van de VRR heeft een oppervlakte van 865,6 km². De ruim 1,2 miljoen inwoners wonen verspreid over negentien gemeenten. Het gebied is *complex, divers en dynamisch*. Dunbevolkte plattelandsgebieden worden afgewisseld met verstedelijkte gebieden, havens en industriële complexen.

Midden in de regio ligt een wereldhaven met scheepvaart, transport- en overslagbedrijven, petrochemische industrie, visserij en financiële en zakelijke dienstverlening. Rondom en in deze industrie wonen, werken en recreëren veel mensen. Een groot deel van het (woon)gebied ligt beneden zeeniveau en wordt beschermd door duinen, dijken en Deltawerken met hun beweegbare stormvloedkeringen.

De samenstelling van de bevolking varieert sterk. In oude stadswijken van het stedelijk gebied spelen de grootstedelijke problemen volop.

De aanwezigheid van het haven- en industriegebied bepaalt voor een groot deel het risicovolle karakter van de regio. Jaarlijks doen zo'n 35.000 zeeschepen en ruim 100.000 binnenvaartschepen met passagiers en goederen de Rotterdamse haven aan. Binnen het gebied vindt grootschalige op- en overslag plaats. Ook is Rotterdam-Rijnmond een belangrijk verkeersknooppunt voor zowel personen als goederen en gevaarlijke stoffen. Het vervoer verloopt over complexe boven- en ondergrondse vaarwegen, spoorwegen en autowegen en door ondergrondse buisleidingen. Daarnaast vliegen charter- en lijnvluchten met middelgrote passagiersvliegtuigen van en naar Rotterdam The Hague Airport. De ligging van woon- en industriegebieden rondom de rivieren zorgt ervoor dat veel bruggen en tunnels in het gebied aanwezig zijn.

In de regio vinden bovendien regelmatig grootschalige evenementen plaats. Van popconcerten en voetbalwedstrijden in stadion Feyenoord ('de Kuip') tot de Rotterdam Marathon en Wereldhavendagen. Daarnaast vinden jaarlijks nog tal van muziekfestivals, zeilwedstrijden, grote braderieën en demonstraties plaats.

2.2 Risicoanalyse: aandachtspunten voor 2013-2017

De genoemde 29 scenario's zijn geanalyseerd op vijf onderdelen: impact (gevolg), waarschijnlijkheid (kans), beschikbare capaciteiten van de VRR, bestaand beleid en

bestuurlijke relevantie (onder andere recente incidenten). Vanuit deze analyse is duidelijk geworden welke risico's er in de regio zijn te verwachten. Dit betreft scenario's zoals overstrooming, griep пандemie, dreiging terrorisme, metrobrand/tunnelbrand, neerstorten personenvliegtuig, storm en scenario's met gevaarlijke stoffen (externe veiligheid).

Veel van deze risico's zijn niet nieuw. Binnen de VRR zijn de afgelopen jaren verschillende bestuurlijke beleidsstukken voor deze risico's opgesteld waarin ook maatregelen zijn opgenomen om de risico's zo klein mogelijk te houden. De onderwerpen vragen in de toekomst niet om nieuw beleid, maar vooral om continuïteit. Met andere woorden: hier kan worden doorgegaan met het bestaand beleid, bestaande overlegstructuren en planvormingen. Hierbij wordt rekening gehouden met een stapeling van risico's in bepaalde gebieden van onze regio.

De analyse op vijf onderdelen heeft binnen de zwaartepunten ook zicht gegeven op de zwaartepunten die onderbelicht zijn gebleven en die de komende vier jaar meer aandacht verdienen. Het gaat hier om de scenario's die te maken hebben met de uitval van elektriciteit, de uitval van ICT/telecom, maatschappelijke onrust, maatschappelijke veerkracht en duinbranden. Voor deze scenario's wordt (deels nieuwe) planvorming en beleid ontwikkeld.

3 Risicobeheersing

Risicobeheersing is het beperken van risico's voordat een incident plaatsvindt. Binnen de VRR betekent dit het voorkomen, beperken en bestrijden van inbreuken op de veiligheid van de mens en zijn omgeving op het gebied van (geneeskundige) hulpverlening, brand, explosie, gevaarlijke stoffen, natuurgeweld en infrastructuur. Binnen risicobeheersing heeft de VRR twee hoofdprocessen: het zorgen voor een veilige omgeving en het zorgen voor een veilige manier van leven, ofwel veilig gedrag.

Burgers en bedrijven hebben ook een eigen verantwoordelijkheid in het voorkomen van incidenten. De trend is, aangemoedigd door de landelijke politiek, dat deze eigen verantwoordelijkheid steeds prominenter wordt. Een rode draad in het VRR-beleid is het meer en anders investeren in de voorkant van de veiligheidsketen. Voor risicobeheersing betekent dit: samen met burgers en bedrijfsleven hun zelfredzaamheid vergroten.

3.1 Zorgen voor een veilige omgeving

Een omgeving wordt veiliger door eerst een inschatting te maken van de risico's en vervolgens te adviseren over de inrichting hiervan. Deze adviezen kunnen gaan over de inrichting van een gebied, van grote infrastructurele projecten, van gebouwen, van fabrieken maar ook over voorzorgsmaatregelen bij evenementen. Daarbij wordt gekeken naar de bereikbaarheid van hulpdiensten, naar de keuze van (bouw)materialen maar ook naar gezondheidskundige aspecten. Meestal doet de VRR dit omdat de wet dat voorschrijft. Kennis van risico's is basis van het beleid en vormt de basis van het regionaal risicoprofiel.⁵ Maar ook op meer reguliere basis worden risico's geïventariseerd en geanalyseerd. Door beleidsevaluaties en leerpunten uit incidenten, crises en oefeningen groeit de kennis van de risico's bij de VRR, met als gevolg dat het VRR-beleid en de advisering voortdurend verbeteren.

De VRR ontwikkelt zich de komende jaren verder als een betrouwbaar en kundig adviseur op het gebied van fysieke veiligheid. De VRR wil een steviger rol in de niet-wettelijke fase van advisering. Dit vraagt om een alerte en omgevingsbewuste houding en een goede relatie met andere overheden en partners zoals de DCMR, politie en omringende veiligheidsregio's. Op die manier is in de planfase, waarin advies nog niet altijd wettelijk verplicht is, maximaal veiligheidsrendement te behalen. De VRR adviseert namens alle hulpdiensten over risico's in de ruimtelijke ordening. Bevoegd gezag, zoals gemeenten, zijn afnemers van deze adviezen en kunnen hiermee een goede risicoafweging maken.

De VRR stimuleert bedrijven meer te doen dan alleen dat wat wettelijk is voorgeschreven. Door het nemen van risicobeperkende maatregelen is grote veiligheidswinst te behalen. Om goed te kunnen adviseren is beleid dat met het bestuur is afgestemd een voorwaarde. Bestuurders kunnen dan risico's afwegen, eventuele risicobeperkende maatregelen nemen, of de risico's aanvaarden. Op deze wijze worden adviezen op een realistische, geloofwaardige en acceptabele wijze opgesteld.

3.1.1 Veilige gebiedsinrichting en infrastructurele projecten

De VRR adviseert over externe veiligheidsaspecten van 'omgevingen' die door overheden worden ingericht. Vaak is dit een wettelijke adviestaak voor de

⁵ Zoals beschreven in hoofdstuk 2, Het risicoprofiel.

veiligheidsregio op ruimtelijke ordeningsplannen. De VRR adviseert multidisciplinair over risico's in de ruimtelijke ordening die door externe bronnen worden veroorzaakt, bijvoorbeeld het transport van gevaarlijke stoffen in de omgeving. Het doel van deze advisering is dat externe veiligheidsrisico's structureel worden ingebed in ruimtelijk ordening, zodat een duurzame veiligheid bereikbaar is.

De adviestaak op het gebied van ruimtelijke ordening betreft zowel wettelijke als niet-wettelijke taken, die in 2013 en 2014 worden gefinancierd uit Programmafinanciering Externe Veiligheid. Deze financieringsvorm kan per 2015 veranderen. Op dat moment wordt met het bevoegd gezag bezien of deze taken op een andere manier gefinancierd, ingericht of beëindigd worden.

Naast advies over de inrichting van een omgeving, adviseert de VRR ook over de veiligheid van (de verwezenlijking van) grote infrastructurele projecten zoals de tweede Maasvlakte of tunnels. Deze ontwikkelingen hebben de komende jaren grote invloed op de fysieke veiligheid in de regio. Participatie van de VRR in bijvoorbeeld milieueffectrapportages (MER) kan hiervan onderdeel zijn.

3.1.2 (Brand)Veilige gebouwen en objecten

Adviseren over de brandveiligheid van gebouwen en objecten is voor de VRR een voor de hand liggende taak. Het waarborgen van brandveilige gebouwen en objecten wordt gedaan door te adviseren op de omgevingsvergunning en het toetsen daarvan. Het adviseren op het gebied van bouw en brandveilig gebruik, maar ook het toezicht, de controle en de handhaving hierop spelen bij die waarborging een belangrijke rol. Op basis van het Besluit omgevingsrecht verzorgt de VRR advies over (opslag van) vuurwerk en ontplofbare stoffen. Bedrijven met een milieuvergunning krijgen in het kader van de Wabo specifiek advies over brandveiligheid. De overheid heeft als doel om met brandveiligheid een wettelijk minimumveiligheidsniveau te garanderen. De ontwikkeling van de RUD's zal hierin een rol spelen.

3.1.3 Advisering bij complexe gebouwen: Fire Safety Engineering

In de regio wordt steeds complexer gebouwd. De bouw van woontorens is daarvan een voorbeeld. Bestaande bouwregelgeving is daar niet meer toereikend, maar er moet wel worden gewerkt met gelijkwaardige veiligheidsmaatregelen. Omdat de overheid zich op dit terrein steeds meer terugtrekt en er sprake is van deregulering, wordt advisering over de veiligheid bij complexe gebouwen steeds meer een specialistische activiteit: Fire Safety Engineering. De VRR is bij uitstek de organisatie waar deze kennis is te concentreren. Dit geldt vooral omdat de samenwerking tussen risicobeheersing en repressie bij dit soort objecten nog belangrijker is. De komende jaren wordt hierin volop geïnvesteerd.

3.1.4 Fysieke veiligheid bij evenementen

Advisering bij evenementen vanuit de VRR is bedoeld om gemeenten eenduidig en integraal te adviseren over de maatregelen die ze kunnen nemen om de (fysieke) veiligheid bij evenementen groter te maken en goede hulpverlening te kunnen waarborgen. Bij deze advisering stemt de VRR haar integrale adviezen nauw af met de politie, omdat juist bij evenementen heldere afspraken tussen de hulpdiensten onderling en de gemeenten van essentieel belang zijn.

De VRR heeft hierbij een aantal prioriteiten die in de komende periode verder gestalte zullen krijgen:

- Het onderhouden, afstemmen en door ontwikkelen van het ingezette beleid waarin landelijke richtlijnen, regionale handreikingen en gemeentelijk beleid zo goed mogelijk op één lijn worden gebracht.

- De verbetering van de kwaliteit van advisering door onder meer multidisciplinaire samenwerking en een eenduidige werkwijze.
- De verbetering van de informatievoorziening tussen alle betrokken partijen, die zal leiden tot een meer efficiënte advisering en daarmee mogelijk tot veilige(re) evenementen.

Het bestuur zal in 2013 een standpunt innemen over de positie van het regionaal evenementenbureau, uitgangspunt daarbij is een 1-ingangslot voor de gemeenten.

3.1.5 Industriële veiligheid

De VRR moet regelen dat bedrijven met grote risico's een bedrijfsbrandweer hebben. Ook houdt de VRR namens de gemeenten toezicht op deze bedrijven. Alle bedrijven die in aanmerking kunnen komen voor een bedrijfsbrandweer moeten voor 2015 een zogeheten aanwijstraject ondergaan. Bedrijven die langer dan tien jaar een bedrijfsbrandweer hebben worden in de komende periode opnieuw bekeken.

De toezichthoudende taken van de VRR die zijn vastgelegd in het Besluit Risico's Zware Ongevallen '99 (BRZO) en worden door de VRR samen met de Inspectie Sociale Zaken en Werkgelegenheid en de DCMR bij alle BRZO-plichtige bedrijven uitgevoerd. De wijze waarop wordt geïnspecteerd is afhankelijk van het veiligheidsniveau en de veiligheidscultuur van het bedrijf. Als de wet wordt overtreden heeft de VRR als bevoegd gezag verschillende manieren tot haar beschikking om de wet te handhaven. In de komende periode worden deze manieren vastgelegd in een regionaal handhavingsbeleid BRZO-inrichtingen. Vervolgens wordt dit beleid geïmplementeerd. Deze taken worden in de komende jaren gebundeld in de BRZO-RUD's die momenteel in ontwikkeling zijn.

Het Centrum Industriële Veiligheid (CIV)/Landelijk Expertise Centrum (LEC) wordt de komende jaren verder uitgebouwd tot een landelijke autoriteit op het gebied van industriële veiligheid, met name op het vlak van repressie. Dit gebeurt met subsidie van het Ministerie van Veiligheid en Justitie. Vanwege haar landelijk erkende expertise van industriële branden en incidenten wordt de VRR regelmatig gevraagd door andere regio's om te ondersteunen bij advies- en vergunningverleningstrajecten voor industriële objecten. Rotterdam-Rijnmond is hierin expertregio.⁶

3.2 Zorgen voor veilig leven

Veilig leven gaat voor een groot gedeelte over gedrag zoals het naleven van eisen uit een vergunning of het bedenken en oefenen van een vluchtweg uit een woning. Het meer en anders investeren in de voorkant van de veiligheidsketen richt zich met name op het veilig leven, op bewustzijn en gedrag. De kern van dit beleid is dat de VRR samen met burgers en bedrijfsleven hun zelfredzaamheid gaat vergroten.

3.2.1 Brandveilig leven en zelfredzaamheid

In de afgelopen jaren heeft de VRR het project Brandveilig Leven opgezet, als onderdeel van het programma Veiligheid Voorop. Brandveilig Leven is bedoeld om het aantal incidenten met brand te verkleinen door het vergroten van het veiligheidsbewustzijn en de zelfredzaamheid van burgers. De kennis en kunde van de brandweer en haar imago als expert in brandveiligheid worden gebruikt om de burgers te benaderen. Vervolgens wordt met behulp van allerlei specifieke communicatiemiddelen de kennis over risico's vergroot, waardoor de kans dat zich incidenten voordoen afneemt. Daarnaast wordt geprobeerd door het plaatsen van rookmelders de ontdekkingsstijd van incidenten te verkorten.

⁶ Zie ook hoofdstuk 4.4.3, Rotterdam-Rijnmond als expertregio.

Binnen het project Brandveilig Leven wordt nauw samengewerkt met woningbouwcoöperaties, de GGD en gemeentelijke diensten en instellingen. In de komende planperiode wordt de samenwerking met deze (operationele) partners nog verder geïntensiveerd.

3.2.2 Brandonderzoek

De VRR doet onderzoek naar branden om meer inzicht te krijgen in de oorzaak en het verloop van die branden. De uitkomsten van dit onderzoek worden geregistreerd in een landelijke database.⁷ In deze database worden zoveel mogelijk gevalideerde en statistische onderzoeksgegevens over branden verzameld en geanalyseerd. De uitkomsten worden toegepast in de repressieve inzet.

De VRR werkt bij brandonderzoeken nauw samen met de afdeling Forensische Opsporing van de politie, met private onderzoeksbureaus van verzekeraars en met de Voedsel- en Warenautoriteit. De komende jaren zal naast de intensivering van deze samenwerking en het verder uitbreiden van de database, ook gezocht worden naar een meer interregionale samenwerking met de omliggende veiligheidsregio's.

3.2.3 Toezicht en handhaving

Naast het geven van advies is de VRR betrokken bij toezicht op en handhaving van vergunningen. Door het uitvoeren van dit toezicht krijgt de VRR informatie over bedrijven en de naleving van wettelijke regels, risico's en andere aspecten die te maken hebben met brandveiligheid. Deze informatie is nodig om invulling te geven aan de advisering over vergunningen en biedt informatie voor preparatie, advisering en repressie. De VRR is specialist op het gebied van brandveiligheid en de integrale veiligheidsketen. Door toezicht uit te voeren houdt de brandweer de veiligheidsketen gesloten en blijft opgebouwde expertise toegankelijk voor repressie. Daarnaast heeft de VRR vanwege dat toezicht contact met burgers en bedrijven. Dit geeft een beeld van de motivatie en het veiligheidsbewustzijn van burgers en bedrijven. Dit beeld geeft belangrijke input voor doelgerichte advisering en activiteiten in projecten zoals Brandveilig Leven.

Regionaal toezicht op planmatige en integrale wijze

Het houden van toezicht is noodzakelijk en gebeurt aan de hand van een jaarlijks met gemeenten vastgesteld toezichtsplan. Dit regionale plan wordt gemaakt op basis van een analyse van risico's en naleefgedrag. Na elk jaar wordt het plan geëvalueerd en zo nodig bijgesteld. Met het Regionaal Controleprogramma 2012 is een eerste stap gezet naar een regionale inspectiesystematiek. De komende jaren wordt gestreefd naar een verdere regionalisering en professionalisering van deze werkwijze.

Bij het toezicht op brandveiligheid zijn meerdere organisaties betrokken, waaronder organisaties op het gebied van bouw en milieu. Daarnaast zijn de ontwikkelingen rondom de Regionale Uitvoeringsdiensten (RUD's) ook hier relevant. De brandweer heeft uitdrukkelijk de ambitie om vanuit haar kennis en het daaruit voortkomende toezicht optimale aansluiting te zoeken bij de andere handhavingpartners. Samenwerking tussen deze partners zoals bij integrale controles draagt positief bij aan het minimaliseren van de last voor burgers en bedrijven bij dit toezicht.

Beïnvloeding van naleefgedrag

---

⁷ De VRR doet als één van vijf veiligheidsregio's aan brandonderzoek.

Niet altijd wordt het advies of de eis voor brandveiligheid opgevolgd. Bij burgers en ondernemers die zich niet bewust zijn van ongewenst gedrag of niet weten hoe brandveilig te leven, ligt de nadruk op advies en voorlichting. Bij burgers of ondernemers die bewust niet willen naleven, is handhaving het geëigende instrument. Burgers en bedrijven die zich aan de regels houden, kunnen worden beloond, bijvoorbeeld in de vorm van een landelijk keurmerk of door het geven van korting op verzekeringspremies. De komende jaren wordt geïnvesteerd in het maken van programma's waarbij per doelgroep een samenhangend pakket van passende maatregelen wordt gebruikt.

Bij acute of aanhoudend onveilige situaties adviseert de brandweer over de inzet van bestuursrechtelijke handhavingsmiddelen. Hierover zijn duidelijke afspraken met het bevoegd gezag noodzakelijk. Bovendien moet bij strafrechtelijke handhaving nauw worden samengewerkt met politie en justitie.

3.2.4 Risicocommunicatie

De VRR en gemeenten dragen zorg⁸ voor goede informatie aan de bevolking over mogelijke rampen en crises die de regio kunnen treffen en over wat burgers tijdens zo'n ramp of crisis zelf kunnen doen voor hun veiligheid. Een belangrijke voorwaarde hierbij is dat deze risicocommunicatie is gebaseerd op de risicobeleving van de burger en dat deze de overheid ook vertrouwt. Dit vertrouwen neemt toe als burgers er van uit kunnen gaan dat overheden integer handelen en communiceren.⁹

Goede risicocommunicatie zorgt voor realistische en wederzijdse verwachtingen tussen overheid en burgers. Het verduidelijken van de eigen verantwoordelijkheid van burgers en bedrijven hoort daarbij. De zelfredzaamheid van burgers en bedrijven wordt groter naarmate zij beter geïnformeerd zijn over en voorbereid zijn op de crises die hun kunnen overkomen. De VRR wil deze zelfredzaamheid of maatschappelijke veerkracht versterken, met name door communicatie. Zo zal de reeds ingezette communicatieaanpak van de grote projecten Brandveilig Leven en Veiligheid Voorop de komende jaren worden gecontinueerd. Dit past bij de huidige inzichten in risicocommunicatie. Een praktische insteek, bedoeld om de zelfredzaamheid van burgers te vergroten, door te beginnen met de risico's in de directe leefomgeving.

Een belangrijk doel in de komende periode is om nadrukkelijker vanaf het begin van (grote) adviestrajecten rondom ruimtelijke veiligheid, industriële veiligheid, brandveiligheid en evenementen over de risico's te communiceren. Met als beoogd eindresultaat een gedegen risicocommunicatieparagraaf als onderdeel van het definitief advies.

---

⁸ Tevens verplichting vanuit Wet veiligheidsregio's.

⁹ Zoals blijkt uit onderzoek door Crisislab, leerstoel Besturen van Veiligheid van de Radboud Universiteit Nijmegen.

4 Hulp- en zorgverlening

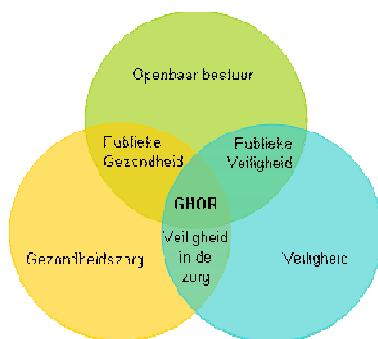
De operationele eenheden van brandweer en ambulance zijn dag en nacht verantwoordelijk voor hulp- en zorgverlening. Dit kan niet zonder ondersteuning vanuit de gemeenschappelijke meldkamer. In het geval van een calamiteit of crisis beschikt de VRR over het Regionaal Crisisplan en een mono- en multidisciplinaire operationele piketorganisatie die samen met de operationele onderdelen van de VRR en partners zoals politie, Havenbedrijf en gemeenten, zorgt voor de bestrijding en afhandeling van de crisis. Ook is de VRR verantwoordelijk voor de communicatie met publiek en media in het eerste uur van een crisis.

4.1.1 Ambulance

Ambulancezorg opereert op het snijvlak van de openbare orde en veiligheid en gezondheidszorg en vervoer. De VRR werkt voor de ambulancezorg samen met een private partner, de BIOS-groep. Deze samenwerking ligt vast in de Regionale Ambulancevoorziening (RAV): de Ambulance Zorg Rotterdam-Rijnmond (AZRR). De Tijdelijke wet ambulancezorg eist dat er per regio één ambulancedienst is. Daarom werken de ambulancedienst van VRR, de BIOS-groep en de Meldkamer Ambulancezorg samen in de vorm van een coöperatie. Deze coöperatie wordt aangestuurd als een zorginstelling.¹⁰ Het meerjarenbeleid van de ambulance is de verantwoordelijkheid van het bestuur van de AZRR, vanzelfsprekend sluit dit beleidsplan daar op aan.

4.1.2 Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio

De Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (GHOR) is verantwoordelijk voor regie, coördinatie en aansturing van de geneeskundige hulpverlening en de voorbereiding daarop. Ook adviseert de GHOR (andere) overheden ten aanzien van de geneeskundige hulpverlening. Tijdens crises stuurt de GHOR de geneeskundige hulpverleningsprocessen aan. De GHOR slaat een brug tussen het openbaar bestuur, de partners in de geneeskundige hulpverlening en de veiligheidsregio. De GHOR valt onder verantwoordelijkheid van de directeur Publieke Gezondheid (tevens directeur GGD). Vanuit haar verantwoordelijkheid participeert de GHOR in de diverse beleidsterreinen van de VRR, waaronder risicobeheersing.

Met de invoering van de Wet veiligheidsregio's en de Wet publieke gezondheid staat de GHOR aan het begin van een verdere ontwikkeling. Enerzijds is de GHOR de

¹⁰ De AZRR valt als zorginstelling onder het regime van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en dient te voldoen aan algemene wetgeving voor de gezondheidszorg waaronder de Kwaliteitswet zorginstellingen, de Wet klachtrecht cliënten zorgsector en de Wet op de Beroepen in de Individuele Gezondheidszorg. Ook moet zij voldoen aan de zorgbrede governancecode. Daarom is er een besturingsmodel met een Raad van Toezicht (RvT), een Raad van Bestuur (RvB) en een Algemene Ledenvergadering.

regisseur van de opgeschaalde gezondheidszorg, anderzijds is ze ook integraal onderdeel van de veiligheidsregio. De GHOR zal in de komende beleidsperiode verdere afspraken maken met de partners in de gezondheidszorg over publieke gezondheid en acute zorg.

4.1.3 Brandweer

De Regionale Brandweer Rotterdam-Rijnmond (RBRR) is onderdeel van de VRR en levert de basisbrandweertzorg en hulpverlening in de regio. Naast de specialismen zoals scheepsbrandbestrijding en ongevalsbestrijding gevaarlijke stoffen¹¹ voert de RBRR taken uit zoals duiken en hoogteredding.

In het havengebied is de verzameling van bedrijfsbrandweren gebundeld in de gezamenlijke brandweer (GB). De GB is een publiek-private samenwerking die de publieke brandweertzorg in het haven- en industriegebied voor haar rekening neemt. De VRR neemt als toezichthouder deel aan het bestuur van de GB en werkt op het gebied van brandweertzaken nauw samen. De GB treedt op onder gezag van de operationeel leider VRR.

4.1.4 Gemeenschappelijke Meldkamer

De Gemeenschappelijke Meldkamer (GMK) vormt het kloppende hart van de Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond en is een samenwerkingsverband tussen de VRR, de AZRR en de politie. De GMK alarmeert en verzorgt de operationele coördinatie en informatievoorziening bij (grootschalige) incidenten. Alle verbindingen komen in de meldkamer samen.

De GMK moet snel en zorgvuldig inspelen op de hulp- en zorgvragen van de burger en tevens de operationele eenheden in het veld op adequate wijze aansturen en ondersteunen. Het beheer van de meldkamer is momenteel nog belegd bij het bestuur van de veiligheidsregio. Er zijn landelijke ontwikkelingen gaande die in sterke mate bepalend zijn voor de inrichting van de meldkamer en de meldkamerprocessen in Nederland. De GMK Rotterdam-Rijnmond volgt deze ontwikkelingen op de voet.

4.1.5 Crisisbeheersingsorganisatie

De VRR beschikt over een operationele piketorganisatie die vierentwintig uur per dag zorgt voor constante operationele regie tijdens incidenten en crises. Uitgangspunt van crisisbeheersing is dat zowel op multi- als op monodisciplinair gebied tenminste voldaan wordt aan de eisen uit de Wet en het Besluit Veiligheidsregio's. Tijdens crises wordt aangesloten op de normale structuren en wordt opgeschaald volgens een vaste procedure. Dit gebeurt in nauwe samenwerking met partners in de crisisbeheersing zoals het Havenbedrijf, de politie, gemeenten, de DCMR, ziekenhuizen, traumacentra en de GGD.

Naast de vaste partners in de crisisbeheersing is in de afgelopen jaren grote betrokkenheid en verbondenheid ontstaan met andere partners. Voorbeelden hiervan zijn het ministerie van Defensie, de waterschappen, de nutsbedrijven, OV-bedrijven, Rijkswaterstaat, de provincie, de ministeries, het bedrijfsleven, instellingen in de gezondheidszorg, de buurregio's, het Nederlandse Rode Kruis, het Leger des Heils en vele andere relevante partners. Deze betrokkenheid heeft geleid tot het afstemmen van procedures en het gezamenlijk oefenen en in een aantal gevallen tot het afsluiten van een convenant. Een overzicht van alle partners staat in bijlage 7.1.

---

¹¹ Zie ook hoofdstuk 4.4.3, Rotterdam-Rijnmond als expertregio.

4.1.6 Crisiscommunicatie

Crisiscommunicatie heeft zich de laatste jaren in een razendsnel tempo ontwikkeld en wordt steeds belangrijker in de crisisbeheersing. De burger bepaalt zelf steeds vaker wanneer iets een crisis is en verspreidt zelfstandig informatie. Dat maakt dat iets snel een crisis kan zijn, maar ook snel weer over kan zijn.

Tijdens crises bouwt crisiscommunicatie - samen met partners als gemeenten en politie - een informatiepositie op om daarmee de burger gericht te voorzien van informatie. Naast informatie over de oorzaak en verloop van het incident heeft crisiscommunicatie als doel een handelingsperspectief te bieden aan de burger: wat kan hij zelf doen? Ook is er ruimte voor het kanaliseren van emoties en het geven van een bredere betekenis aan de gebeurtenis, bijvoorbeeld in economisch, juridisch of milieutechnisch perspectief. De uitgangspunten van de communicatie zijn duidelijk: eerlijk, open, transparant en snel.

In het Regionaal Crisisplan is vastgelegd dat de VRR de communicatie tijdens een incident coördineert en dat de VRR verantwoordelijk is voor communicatie in het eerste uur van een crisis namens de gemeenten.

Vanuit de visie dat crisiscommunicatie structureel wordt verbeterd en versneld door een optimale inzet van sociale media is gestart met RijnmondVeilig. RijnmondVeilig is een initiatief van de gezamenlijke hulpverleningsdiensten in Rotterdam Rijnmond in samenwerking met AMBER Alert, Burgernet en NL Alert. Op de website van RijnmondVeilig kunnen de burgers informatie krijgen, eventueel met een handelingsperspectief. Sociale media zijn een heel andere manier van communiceren. Van eenrichtingsverkeer en zendergericht is de overstap gemaakt naar een interactieve manier van communiceren met de burger. De komende jaren wordt een mix van communicatiemiddelen ontwikkeld, waarbij het tot stand brengen van interactie de uitdaging is.

De introductie van NL Alert, een nieuw landelijk communicatiemiddel om burgers te alarmeren, zal veel tijd en inzet vragen. Dit communicatiemiddel zal op termijn mogelijk het gebruikelijke waarschuwings- en alarmeringssysteem (de sirenes) vervangen.

4.2 Operationele prestaties

4.2.1 Uitgangspunten

De operationele prestaties van de VRR zijn voor een groot deel bepaald op basis van de eisen in het Besluit Veiligheidsregio's en de 29 scenario's uit het regionaal risicoprofiel. Deze scenario's zijn uitgangspunten voor alle planvorming die is gericht op maximale voorbereiding door operationele eenheden op hun aandeel in de incidentbeheersing. Voor al deze operationele eenheden is bepaald in welke scenario's zij aan bod komen. Ook is bepaald wanneer en in welke vorm bijstand nodig is, bijvoorbeeld van buurregio's of landelijke bijstand.

Koppelingen met andere plannen

In het Regionaal Crisisplan 2010-2013¹² en de GRIP-regeling¹³ zijn de afspraken en processen van de multidisciplinaire aanpak van crises vastgelegd. Per operationele dienst en gemeenten is de monodisciplinaire uitwerking beschreven.

Het Dekkingsplan¹⁴ van de brandweer beschrijft de dekking van de regio en benoemt de normtijden. Voor de ambulance is er het 'Plan voor spreiding en beschikbaarheid

¹² Vastgesteld door het Algemeen Bestuur in november 2009.

¹³ GRIP = gecoördineerde regionale incidentenbestrijdingsprocedure. De GRIP procedure is vastgesteld door het Algemeen Bestuur in februari 2012.

ambulancezorg' en voor de GHOR is er het 'landelijke spreidingsplan geneeskundige combinaties'. De operationele prestaties van gemeenten zijn beschreven in het Besluit veiligheidsregio's en de draaiboeken behorende bij het Regionaal Crisisplan.

Operationele prestaties VRR

De operationele eenheden van de VRR zijn bij elk incident in staat zelfstandig onderstaande operationele capaciteit te leveren. Waar dit niet voldoende is zal om interregionale bijstand verzocht worden.

De operationele hoofdstructuur:

- Vierentwintig uur per dag een leider Commando Plaats Incident (CoPI) en leider Regionaal Operationeel Team (ROT), die niet namens een dienst optreedt, maar als multidisciplinair leider ('ontkleurd') en is belast met de operationele leiding van het incident namens de betreffende burgemeester of voorzitter veiligheidsregio.
- Een CoPI en ROT die binnen 30 minuten na alarmering operationeel zijn in 80% van de gevallen, met ondersteuning van een verbindingsscommandowagen inclusief personeel.
- Voortzetting van de coördinatie en commandovoering gedurende 48 uur achtereen.
- Twee situaties waarin tegelijkertijd sprake is van GRIP 1 of hoger. Bij behoefte aan meerdere CoPI's worden deze betrokken uit buurregio's.
- Multidisciplinaire operationele ondersteuning aan de hoofdstructuur in de vorm van informatiemanagers, plotters, communicatieadviseurs, een verslaglegger en een algemeen en procesondersteuner.

De gemeenschappelijke meldkamer:

- Op de gemeenschappelijke meldkamer is een calamiteitencoördinator aanwezig die bij grootschalige alarmering als leidinggevende van de meldkamer optreedt.
- Verwerkingstijd van 1 minuut voor brandweer en 2 minuten voor politie en ambulance.

De brandweer:

- Basisbrandweezorg conform het dekkingsplan.
- Een zeer grote brand in de regio: 1^e peloton binnen 30 minuten aanwezig, 2^e peloton binnen 45 minuten, 3^e en 4^e peloton binnen 60 minuten.
- Een zeer groot ongeval: 1^e peloton binnen 30 minuten aanwezig, 2^e peloton binnen 45 minuten, 3^e en 4^e peloton binnen 60 minuten.
- Duiken en brandbestrijding op het water (samen met partners/derden).
- Bestrijding van scheepsbranden, inclusief brandbestrijding op passagiersschepen op de Noordzee (BRoNS).
- Bestrijden van ongevallen met gevaarlijke stoffen met gaspakbescherming (tot en met niveau van peloton) en decontaminatie (CBRNe-peloton).
- Twaalf meetploegen, tegelijkertijd in te zetten (vanaf 2012 ook tien meetploegen in het havengebied die worden bemenst door personeel van (petro)chemische bedrijven).
- Specialistische repressieve brandweezorg (zoals hulpverleningsteams, USAR (Urban Search and Rescue)-specialisten en schuiminzet).
- Bijstand van twee compagnieën brandbestrijding en een compagnie hulpverlening aan buurregio's.

---

¹⁴ Dekkingsplan 1.0 is vastgesteld door het Algemeen Bestuur in juni 2010.

De ambulancezorg:

Tussen de AZRR en de VRR zijn prestatie-indicatoren vastgesteld waaraan het VRR-ambulancedeel en de meldkamer ambulancezorg moeten voldoen. Dit zijn voor de meldkamer ambulancezorg:

- Spreiding van beschikbare ambulancecapaciteit over de regio.
- Aanneame en uitgifte van ritten, volgens afgesproken normen.

en voor de Ambulancedienst:

- Beschikbaar stellen van de afgesproken ambulancecapaciteit.
- Uitvoeren van aangeboden ritten volgens de afgesproken normen.

De GHOR:

- Officieren van Dienst Geneeskundig moeten binnen 30 minuten na alarmeren ter plaatse zijn.
- De geneeskundige combinatie moet binnen 30 minuten na alarmeren uitrukken en dan binnen 30 minuten ter plaatse zijn.

De gemeenten:

- De operationele prestaties van de gemeenten zijn vastgelegd in de GRIP-regeling, het Regionaal Crisisplan en in het Besluit Veiligheidsregio's.

4.2.2 Verbeteren van de operationele prestaties

In de komende planperiode willen de brandweer en de ambulance hun operationele prestaties, zoals opkomsttijden en aanrijdtijden, blijven verbeteren.

Brandweer

De brandweer gaat werken met dynamische dekking, zoals de ambulancedienst dit al doet. Verder wordt van de landelijke leidraad grootschalig optreden een implementatieplan gemaakt. Ook gaat de brandweer rapportages over de operationele prestatie op orde te brengen door deze te uniformeren. Het materieelspreidingsplan wordt geactualiseerd volgens nieuwe situaties en visie. Dit geldt ook voor het dekkingsplan, waarin ook het risicoprofiel wordt geïntegreerd.

Ambulance

Voor de ambulancezorg heeft het verbeteren van de prestaties van de aanrijdtijden in het A1-vervoer hoge prioriteit. In de afgelopen jaren is hierin al een flinke verbetering gemaakt. De doelstelling is om in 95% van de spoedritten binnen 15 minuten aanwezig te zijn, in elk standplaatsgebied. Voor dunbevolkte gebieden, zoals Voorne-Putten en Goeree-Overflakkee vraagt dit om aanvullende maatregelen. Op de Maasvlakte worden in eerste instantie projectmatig afzonderlijke ambulances ingezet. Het streven is de regelgeving aan te passen zodat hiervoor reguliere ambulancezorg beschikbaar komt. Door dynamisch ambulancemanagement wordt de beschikbare capaciteit zo goed mogelijk verdeeld. Ook in het besteld vervoer worden de wachttijden teruggedrongen.

Meldkamer

De komende jaren werkt de meldkamer aan beter inzicht in het operationele proces door de verbetering van managementinformatie. Er zal veel aandacht zijn voor de verdere professionalisering van de meldkamer. Speerpunten zijn de verbetering van vakbekwaamheid en het invoeren van uitvraagprotocollen, te beginnen bij de ambulancezorg. Vanaf 2013 werkt de meldkamer met de landelijke standaard meldingsclassificaties.

4.3 Voorbereiden op hulp en zorgverlening

Om adequaat op te kunnen treden bij een incident, medische hulpvraag of in een crisissituatie is het belangrijk dat alle voorbereidingen zijn getroffen. De organisatie moet startklaar staan om de benodigde hulp en zorg te verlenen. Dit betekent dat de juiste medewerkers in voldoende aantallen beschikbaar, opgeleid en geoefend zijn, dat de plannen en operationele instructies volledig en duidelijk zijn en dat de operationele systemen draaien. De paraatheid van mensen en middelen is essentieel op het moment dat een oproep komt.

4.3.1 Vakbekwaamheid

Mensen die goed opgeleid en geoefend zijn, kunnen juiste zorg bieden aan burgers en bedrijven. VRR zorgt voor het vakbekwaam blijven van het eigen personeel, maar doet dit ook voor de gemeenten op het gebied van crisisbeheersing.

De VRR meent dat effectieve multidisciplinaire samenwerking pas mogelijk is als individuele functionarissen hun monodisciplinaire taken goed beheersen. Om dat doel te bereiken wordt er één oefensystematiek gebruikt en is er een meerjarenbeleidsplan voor multidisciplinair opleiden, toetsen en oefenen.¹⁵ Hierbij wordt met name samengewerkt met onze partners.

Wettelijke voorschriften

De Wet veiligheidsregio's, met daaraan gekoppeld het Besluit personeel veiligheidsregio's en de Regeling personeel veiligheidsregio's, stelt expliciete kwaliteitseisen aan het personeel van de veiligheidsregio en aan de gehouden oefeningen. De VRR zal in de planperiode aan deze eisen voldoen.

Oefeningen hebben duidelijke doelen, het startniveau van de deelnemers wordt getoetst en het oefenen wordt waargenomen door goed opgeleide onafhankelijke waarnemers. Zowel vrijwilligers als beroepskrachten krijgen realistische oefeningen en de prestaties en deelname worden opgenomen in een registratiesysteem. De overgang van ranggericht naar functie- en competentiegericht opleiden wordt voortvarend aangepakt: in de komende beleidsperiode zijn alle relevante brandweeropleidingen beschikbaar. De vakbekwaamheid van de geneeskundig adviseurs gevaarlijke stoffen krijgt binnen de GHOR en de GGD specifieke aandacht vanwege de landelijke accreditatie-eisen. Ook zullen de komende beleidsperiode de landelijke opleidingskaders voor het proces bevolkingszorg worden afgerond, zodat opleidingen (landelijk) verder kunnen worden ontwikkeld. De VRR en de betrokken gemeenten gaan deze implementeren.

Als gevolg van wettelijke voorschriften, uitbreiding van de infrastructuur en afspraken in convenanten neemt het wenselijke aantal oefeningen toe. In de komende jaren worden oefenfrequenties en de benodigde materiële en personele capaciteit zo veel en efficiënt mogelijk op elkaar afgestemd. Een verdere uitbreiding van het aantal oefeningen is in de planperiode niet realistisch.

Opleidingen ambulancezorg

De opleidingen voor de ambulancezorg worden uitgevoerd door het Regionaal Opleidingscentrum AZRR. AZRR heeft een meerjaren opleidingsbeleidsplan 2012-2015. In de komende jaren wordt steeds meer afgestemd tussen de opleidingsactiviteiten van AZRR en de rest van de VRR. Ook de wet- en regelgeving voor ambulancezorg stelt nadrukkelijk eisen aan de deskundigheid van

---

¹⁵ Dit 'Meerjarenbeleidsplan multidisciplinair opleiden, toetsen en oefenen 2010-2014: MMOTORR2' is vastgesteld op 3 juni 2010.

ambulancemedewerkers. Essentieel hierin is de Wet BIG (Beroepen in de individuele gezondheidszorg).

Innovatief in oefenen

Er wordt steeds meer virtueel geoefend en ook worden de mogelijkheden voor elektronische waarneming onderzocht. Op deze wijze kunnen oefeningen efficiënter georganiseerd worden. De eind 2011 gestarte 'profcheck' voor brandweerploegen gaat in de komende beleidsperiode uitgroeien tot een kwaliteitsmeetinstrument voor een deel van het repressieve brandweerpersoneel.

Effecten van de veranderende omgeving op vakbekwaamheid

Veranderingen binnen het meldkamerdomein hebben grote effecten op scholing en oefening in de meldkamer. Voorbeelden hiervan zijn de invoering van landelijke meldingsclassificaties, een nieuwe versie van het meldkamersysteem en geautomatiseerde uitvraagprotocollen voor de meldkamer ambulance.

4.3.2 Gezamenlijke planvorming

Planvorming is geen doel op zich. De VRR streeft naar handzame plannen en procedures die zoveel mogelijk zijn ondergebracht in reguliere werkprocessen. De komende jaren investeert de VRR verder in gezamenlijke planvorming, gebaseerd op de goede ervaringen die inmiddels zijn opgedaan.

4.3.3 Goede bereikbaarheid van locaties

Bij het realiseren van nieuwe infrastructurele projecten zoals tunnels of snelwegen is het voor de operationele diensten belangrijk dat er rekening wordt gehouden met een gemakkelijke aanrijroute. Hoe eerder de bereikbaarheid van de hulpverleners aandacht krijgt bij grote bouw- of infrastructuurprojecten, hoe sneller maatregelen getroffen kunnen worden om de bereikbaarheid te verbeteren. De brandweer en de ambulancedienst zijn hierin proactief betrokken.

4.3.4 Bluswater

Om de belangrijkste taak van de brandweer uit te voeren, is bluswater noodzakelijk. Zorgen voor een goede bluswatervoorziening is de verantwoordelijkheid van de gemeente. Momenteel is de primaire bluswatervoorziening geregeld door de brandkranen die zijn aangesloten op het drinkwaterleidingnet. Deze vorm van bluswater is met name schaars in de landbouw- en duingebieden, maar komt in de komende jaren in de hele regio onder druk te staan, ook in het industrie- en havengebied. Samen met gemeenten en het Havenbedrijf gaat de VRR actief op zoek naar alternatieven. Daarbij worden mogelijkheden onderzocht om 25% minder bluswater te gebruiken op basis van nieuwe technieken en inzetstrategie. De VRR sluit daarbij aan bij landelijke en internationale ontwikkelingen. De alternatieven hebben invloed op materieel, werkwijze, alarmeringen en financiën.

4.3.5 Goede afspraken over acute gezondheidszorg en publieke gezondheid

Met de invoering van de Wet veiligheidsregio's en de Wet publieke gezondheid staat de GHOR aan het begin van een verdere ontwikkeling. De GHOR is de regisseur/coördinator van de gezondheidszorg tijdens crises, terwijl de uitvoering van de zorgverlening een verantwoordelijkheid van de gezondheidszorg zelf blijft. De instellingen in de acute gezondheidszorg moeten voorbereid zijn op bijzondere situaties die gevolgen kunnen hebben voor de zorgverlening en hierover afspraken

maken met de GHOR.¹⁶ Deze afspraken worden gemaakt binnen het Regionaal Overleg Acute Zorg Zuid-West Nederland.

Met de GGD Rotterdam-Rijnmond worden specifieke afspraken gemaakt omtrent de taken van de GHOR die voortvloeien uit de verantwoordelijkheid van de GGD op het gebied van de gezondheidskundige advisering bij gevaarlijke stoffen en de psychosociale hulpverlening bij ongevallen en rampen.

4.3.6 Verdergaande samenwerking gemeenten

De gemeenten van de regio Rotterdam-Rijnmond willen de komende jaren verder gaande samenwerking bereiken en zo vorm geven aan een effectieve en efficiënte gemeentelijke crisisorganisatie met kwalitatief goed opgeleide medewerkers. Om dit te realiseren, is een werkplan Oranje Kolom opgesteld waarin een aantal voorstellen is opgenomen. Voorbeelden hiervan zijn een piketregeling Officier van Dienst Bevolkingszorg en de introductie van een slachtoffer-informatie-systeem. Ook zal de discussie over zelfredzaamheid binnen de gemeenten op gang gebracht dienen te worden en kunnen gemeenten per samenwerkingsgebied zorgen voor de personele invulling van de gemeentelijke processen. De aanbevelingen van de Commissie Bruinooge uit de nota 'De bevolkingszorg op orde, de vrijblijvendheid voorbij', zoals vastgesteld door het veiligheidsberaad, zullen hierbij gevolgd worden. De coördinerend gemeentesecretaris zal hierin het voortouw nemen en wordt daarbij ondersteund door de VRR.

4.3.7 Verdergaande samenwerking met andere regio's en partners

De veiligheidsregio's in de provincie Zuid-Holland versterken hun samenwerking op het gebied van onder meer opleiden en oefenen in een gezamenlijk opgesteld convenant. Ook met partners zoals Rijkswaterstaat, het Havenbedrijf, de waterschappen, nutsbedrijven en Defensie zijn convenanten over (de voorbereiding op) hulpverlening, crisisbeheersing en rampenbestrijding afgesloten. Daarnaast is de ontwikkeling van een landelijke politie en de daaraan gekoppelde fusie van de meldkamers van grote invloed op de VRR. Deze ontwikkeling is sterk bepalend voor de inrichting van de meldkamer en de meldkamerprocessen. De meldkamer van Rotterdam-Rijnmond bereidt zich voor op nauwe samenwerking met de meldkamer van Zuid-Holland Zuid. Deze ontwikkeling vereist ook afstemming op het gebied van crisisbeheersing en rampenbestrijding tussen de regio's. Zo zal op het gebied van bevolkingszorg een intensievere samenwerking met buurregio's en betrokken gemeenten tot stand komen.

4.4 Uitvoeren van zorg- en hulpverlening

Bij elke 112-melding komen de meldkamer en de brandweer en/of ambulance in actie. Alles wordt in het werk gesteld om leed en schade zoveel mogelijk te voorkomen of beperken. Zo nodig wordt opgeschaald, worden piketfunctionarissen opgeroepen, start de crisiscommunicatie en worden buurregio's gealarmeerd. Het enige belang voor de burger is goed geholpen te worden, onafhankelijk van welke hulpdienst. Daarom gaan de hulpdiensten in de komende periode nog meer samenwerken. Zowel tijdens de dagelijkse werkzaamheden als tijdens crises. Ook werkt de VRR aan een nieuwe visie op repressie waarin onderstaande onderwerpen een belangrijke rol spelen.

---

¹⁶ Zoals vermeld in de Wet veiligheidsregio's, artikel 33

4.4.1 Maatwerk en innovatie bij inzet

De VRR ontwikkelt momenteel een visie op voertuigen waarbij het leveren van maatwerk uitgangspunt is. Dit maatwerk wordt geboden door bij incidenten het aanbod beter af te stemmen op de vraag. De brandweer doet dit bijvoorbeeld door het inzetten van snelle interventievoertuigen (SIV) of combinatievoertuigen voor hulpverlening en brandbestrijding. Bij de ambulance worden monolances, motorambulances en zorgambulances ingezet.

4.4.2 Offensief van buiten af blussen

Grote incidenten zoals de loodsbrand in De Punt en de grote chemicaliënbrand in Moerdijk maken duidelijk dat er binnen de brandweer behoefte is aan (nieuwe) tactieken om snel te kunnen beoordelen hoe te handelen. De VRR sluit in deze zoektocht aan bij het project Offensieve Buiten Inzet van de Nederlandse Vereniging voor Brandweezorg en Rampenbestrijding (NVBR), waarbij de mogelijkheden van een offensieve aanval van buitenaf nader worden onderzocht. Door inzet-tactieken verder te ontwikkelen kunnen brandweermensen beter voorbereid worden op incidenten die zich minder vaak voordoen.

4.4.3 Rotterdam-Rijnmond als expertregio

De VRR is landelijke autoriteit op het gebied van industriële repressieve veiligheid. Door het koppelen van processen kan op verschillende gebieden, waaronder handhaving, gericht worden opgetreden. De VRR wil hierin de komende jaren vernieuwend blijven. Met het centrum Industriële Veiligheid kan de VRR andere regio's adviseren en ondersteunen.

Een andere VRR-expertise is het bestrijden van incidenten op schepen – in samenwerking met het Havenbedrijf. Scheepsbrandbestrijding heeft daarbij twee specialismen. Als eerste de incident-bestrijding op met name vrachtschepen en als tweede de incidentbestrijding op passagiersschepen, inclusief de ferry's. Dit laatste is onderdeel van het project BRoNS, een afkorting voor de bestrijding van brand op schepen die zich bevinden op de Noordzee.

Ook ongevalsbestrijding gevaarlijke stoffen en het geven van geneeskundig advies daarover zijn specialismen van de VRR. De VRR is bovendien steunpuntregio voor CBRNe.

Met de rechtsvorm voor de coöperatie van de ambulancezorg heeft de VRR een landelijke trend gezet. Tot slot wil de VRR bij operationeel informatiemanagement haar kennis en kunde landelijk beschikbaar stellen om tot een kwaliteitsverbetering te komen.

5 Herstel uit een ontwrichte situatie

De verantwoordelijkheid voor het herstellen van de samenleving na een incident of crisis ligt primair bij de gemeenten. Op een aantal gebieden levert de VRR hierin ook een bijdrage. Binnen de eigen organisatie is eveneens sprake van herstel na een incident, dit kan zowel betrekking hebben op het personeel als op het materieel.

Evaluatie en bijstelling beleid

Met als uitgangspunt dat alle ervaringen leerzaam zijn, worden binnen de VRR regelmatig evaluaties van (bijna)incidenten en klachten gemaakt.¹⁷ Zo wordt van elk GRIP-incident een evaluatie gemaakt. Bovendien is het toenemende verzoek van de Inspectie Openbare Orde en Veiligheid om evaluaties een reden om GRIP-incidenten te evalueren. Ook wordt aan brandonderzoek gedaan om de oorzaak van een brand te achterhalen.

De brandweer is recent gestart met het zogenaamde After Action Review. Deze werkwijze zal de komende jaren worden vervolmaakt, en als standaard werkwijze worden benut om kort en effectief de belangrijke (leer)punten na een inzet te benoemen en vast te leggen.

De ambulancezorg heeft een zogeheten MIP-procedure (meldingen incidenten patiëntenzorg). Daarnaast geven ketenpartners, zoals verzekeraars en ziekenhuizen, gestructureerd feedback op het werk van de ambulancezorg. Er bestaat een laagdrempelige klachtenprocedure.

Psychosociale nazorg voor slachtoffers

De GHOR is in samenwerking met de GGD verantwoordelijk voor coördinatie, regie en aansturing van het proces psychosociale hulpverlening bij ongevallen en rampen. De uitvoering hiervan wordt gedaan door onder meer de GGZ, Algemeen Maatschappelijk Werk, Centrum voor Dienstverlening en Bureau Slachtofferhulp.

Personele nazorg

Bij personele nazorg staat de vraag van de medewerker centraal. Er kunnen verschillende partijen bij betrokken zijn. Het bedrijfsopvangteam (BOT), bedrijfsmaatschappelijk werk, en Arbo-artsen en psychologen leveren deze zorg voor het personeel. De Arbodienst coördineert deze zorg. Zowel binnen de brandweer als de ambulancezorg bestaan al jaren BOT-teams. Tot op heden zijn deze BOT-teams georganiseerd per vakgebied. In de komende jaren worden voor- en nadelen onderzocht om de BOT-teams multidisciplinair samen te stellen.

Naast de medewerkers hebben ook leidinggevenden een belangrijke rol, vooral in het signaleren van klachten van hun medewerkers. In de komende periode moeten leidinggevenden meer houvast krijgen om situaties goed in te kunnen schatten. Deze vaardigheden worden versterkt door hen extra te trainen. Tot slot gaat de VRR het beleid herzien waarin beschreven staat welke procedure gevolgd wordt als er een medewerker overlijdt tijdens of na een inzet.

---

¹⁷ Tevens geeft de Wet Veiligheidsregio's aan dat een veiligheidsregio dient te beschikken over een kwaliteitssysteem.

6 Bedrijfsvoering

6.1 Informatiemanagement

Informatiemanagement van de VRR is gericht op het opzetten en in stand houden van de informatievoorziening tussen de partners die betrokken zijn bij de uitvoering van de taken van de veiligheidsregio. In de komende vier jaar wordt gewerkt aan een VRR-brede informatievoorziening. Alle organisatieonderdelen beschikken over de juiste informatie, op het juiste moment en op de juiste plaats, tegen zo laag mogelijke kosten. De aanschaf en inrichting van nieuwe (systemen voor) informatievoorziening wordt op basis van deze uitgangspunten beoordeeld. Dit wordt opgenomen in een informatiebeleidsplan.

Betrouwbaar beheer

Binnen de VRR wordt gewerkt aan het verbeteren van het beheer van informatievoorziening. Er wordt VRR-breed informatiebeleid opgesteld met onderwerpen zoals informatiebeveiliging, continuïteitsbeheer en gebruik van hard- en software. Daarnaast wordt de complexiteit van de informatiehuishouding verminderd door enerzijds uniformering en standaardisering en anderzijds door het terugbrengen van het aantal informatiesystemen. Ook wordt gezorgd voor duidelijker sturings- en managementinformatie.

Operationele informatievoorziening

Verdere implementatie van het landelijke systeem voor netcentrisch werken is belangrijk voor een goede operationele informatievoorziening. Alle operationele partners kunnen daarmee actuele informatie over incidenten krijgen. De VRR sluit zich aan bij de landelijke basisadministratie adressen en gebouwen. De digitale bereikbaarheidskaart en het te verwachten nieuwe meldkamersysteem worden geïmplementeerd, evenals het digitale ritformulier voor de ambulance. Ook zal er bij de ambulance- en brandweervoertuigen gekozen worden voor een nieuwe generatie van mobiele dataterminals om mobiele informatievoorziening te verbeteren.

De afgelopen beleidsperiode is het dynamisch rampbestrijdingsplan ontwikkeld. Er is een generiek plan voor alle bedrijven, maar door digitale systemen wordt ook noodzakelijke informatie per bedrijf ontsloten. De toekomstvisie is om ook voor de overige multidisciplinaire planvormen een omslag te maken van statische (papier) plannen naar een dynamisch informatiesysteem.

De VRR zorgt ervoor dat operationele informatie, zoals vergunningen, rampbestrijdingsplannen en gebouwinformatie in de toekomst beter op elkaar aansluiten en goed bereikbaar zijn voor de operationele eenheden.

6.2 Kwaliteitszorg en kennismanagement

Betrouwbaar, efficiënt en effectief voldoen aan de verwachtingen van de klant. Hoe doet de VRR dat? Om deze vraag gaat het bij kwaliteits- en kennismanagement. De burgers zijn de belangrijkste klanten van de VRR. Zij verwachten een optimaal niveau van veiligheid en zorg tegen aanvaardbare kosten. Daarnaast verplicht de Wet veiligheidsregio's de VRR tot het hebben van een kwaliteitszorgsysteem. Dit geldt op basis van de Kwaliteitswet zorginstellingen ook voor de ambulancediensten, de GHOR en de meldkamer ambulancezorg (HKZ-certificering).

In de voorgaande jaren is de verbinding van kwaliteitszorg met naastgelegen vakgebieden en thema's, zoals control, HRM en informatiemanagement versterkt. In de komende planperiode moet deze verbinding ook worden gelegd met de overige onderdelen van de VRR zodat kwaliteits- en kennismanagement een integraal onderdeel zijn van het werk. De ambities voor de komende jaren zijn:

- Het uitbouwen en toepassen van een managementsysteem, dat betrouwbaar, efficiënt en effectief werken nog beter mogelijk maakt.
- Binnen de VRR lopen processen zoals 'adviseren en controleren over evenementen' en 'operationele vakbekwaamheid'. De processen strekken zich vaak uit tot buiten de grenzen van de VRR. Het transparant maken, beheersen en sturen van deze processen geeft een heldere aansturing en een duidelijk resultaat.
- De VRR legt haar leerervaringen vast door het doen van brandonderzoek en door het doen van evaluaties van incidenten. Met een lerende organisatie verhoogt en waarborgt de VRR het vakmanschap.
- Om tegemoet te komen aan de verwachtingen van de klant is ontwikkeling en innovatie in samenspraak met die klant van groot belang. De VRR gaat in gesprek.

6.3 Bedrijfsvoering

De VRR wil op korte termijn de bedrijfsvoering op orde brengen¹⁸. Alle activiteiten hiervoor zijn vastgelegd in het programma 'Beheer op orde' dat voor 2014 uitgevoerd is. Naast het op orde brengen van het beheer van de gehele VRR, is over gegaan tot een nieuwe organisatiestructuur voor de brandweer waarbij gezocht wordt naar steeds nauwere samenwerking tussen de verschillende afdelingen.

Bij huisvesting wordt gestreefd naar gezamenlijke huisvesting van ambulance en brandweer. In 2015 lopen veel huurcontracten van de VRR af. Om optimaal gebruik te maken van de kansen die dit biedt, wordt een strategisch huisvestingsplan opgesteld.

Bij gemeenten en andere samenwerkingspartners is behoefte aan transparantie over de te leveren producten en de kosten daarvan. De VRR wil rekenschap geven over haar taken en uitvoering en stelt daarom een basiszorgniveau op. Hiermee komt duidelijkheid over de wettelijke basis van VRR-taken, afspraken over eventuele extra taken (per gemeente) en het bepalen van het veiligheidsniveau. Deze duidelijkheid geeft de VRR ook de ruimte om binnen grenzen haar taken uit te voeren.

Vanuit de wens tot meer klantgerichtheid ontwikkelt de VRR een duidelijk accountmanagement zodat gemeenten voldoende toegang hebben tot de VRR en haar afdelingen. Met periodieke rapportages waarin informatie over branden en andere incidenten, aanrijdtijden en preventieve zorg is opgenomen, wordt op duidelijk wijze gerapporteerd aan de gemeenten. Ook zoekt de VRR in de komende jaren steeds de dialoog met de gemeenten op bij het opstellen van haar beleid.

6.4 Human Resources Management

De organisatiedoelstellingen zijn leidend voor de doelstellingen op het gebied van Human Resources Management (HRM). Het HRM-beleid is gericht op de medewerker en diens ontwikkeling, waarbij vakmanschap centraal staat. Om dat doel te bereiken moet er altijd voldoende gekwalificeerd personeel zijn met competenties die aansluiten bij de functie en de VRR. Om medewerkers te binden en te boeien wordt in de komende jaren beleid ontwikkeld om instroom, doorstroom en behoud te

¹⁸ Deze activiteiten zijn voor een gedeelte voort gekomen uit aanbevelingen die door Bureau Berenschot zijn gedaan in 2012. Deze aanbevelingen worden in 2012 en 2013 geïmplementeerd.

bevorderen. De juiste mens op de juiste plek is de kritische succesfactor voor het goed functioneren van mens en organisatie. Daarop zijn strategische personeelsplanning en mobiliteit van de VRR gericht.

Het management is primair verantwoordelijk voor de kwantiteit en kwaliteit van alle producten. De ontwikkeling van het management is gericht op het stimuleren van eigen verantwoordelijkheid. Dit wordt bereikt door het maken van resultaatafspraken en het coachen van medewerkers.

Kwaliteit, dienstverlening en de klant centraal stellen zijn competenties die alle medewerkers, inclusief het management, in zich moeten hebben. Medewerkers krijgen de mogelijkheid zichzelf te ontwikkelen, te werken onder goede omstandigheden met uniforme arbeidsvoorwaarden en er zijn voldoende loopbaanmogelijkheden. Bovendien worden de medewerkers gestimuleerd om kritisch te zijn, dit vooral te blijven en mee te denken over verbeteringen. Elke twee jaar wordt een onderzoek naar tevredenheid onder de medewerkers uitgevoerd.

Het aantrekken van nieuwe medewerkers, het ontwikkelen en zorgen voor betrokken en trotse medewerkers is een belangrijke taak binnen HRM. Investeren in goede arbeidsmarktcommunicatie en goed werkgeverschap is daarin van belang.

6.4.1 Investeren in brandweervrijwilligers

In de regio Rotterdam-Rijnmond werken relatief veel beroepskrachten. Dit komt door het grote stedelijke gebied met relatief veel incidenten. Maar buiten het verstedelijkte gebied bestaat de brandweer geheel uit vrijwilligers. Het risico bestaat dat in de toekomst het aantal vrijwilligers zover terugloopt dat het basisniveau van brandweezorg onder druk komt te staan. Dit probleem oplossen door de inzet van meer beroepsmensen is onmogelijk, omdat hiervoor de financiële middelen ontbreken.

De VRR gaat daarom in de komende periode investeren in de werving en selectie van nieuwe brandweervrijwilligers. Er komt een op de vrijwilliger afgestemd beleid, waarbij recht wordt gedaan aan de lokale identiteit van vrijwilligersposten en waarbij vrijwilligers voldoende worden gefaciliteerd om op professionele wijze het brandweervak uit te oefenen. Het brandweervak bestaat, ook voor vrijwilligers niet alleen uit hulpverlening en het blussen van branden; zij zijn ook betrokken bij voorlichting en het doen van woningchecks bij burgers, binnen het programma Brandveilig Leven.

6.4.2 Ontwikkelingen ambulancezorg

Binnen de ambulancesector spelen vergelijkbare ontwikkelingen rondom de personele invulling als bij de brandweer. Belangrijke thema's zijn functiedifferentiatie (in het verlengde van productdifferentiatie), een tekort aan gespecialiseerde verpleegkundigen en de ontwikkelingen rond de opleiding tot Bachelor Medische Hulpverlening (paramedics). Deze thema's worden in eerste instantie sectoraal opgepakt, zowel op landelijk niveau als binnen de AZRR.

6.4.3 Arbo-beleid

Veilige arbeidsomstandigheden en gezond werken zijn vastgelegd in het Arbo-beleid. Dat gebeurt in overeenstemming met relevante wet- en regelgeving. Afhankelijk van de arbeidsomstandigheden binnen de verschillende onderdelen van de VRR is er verschil in Arbo-beleid.

6.4.4 Veilige werkomgeving voor hulpverleners

Hulpverleners worden regelmatig geconfronteerd met de agressie van burgers en daarbij soms sterk belemmerd in hun werk; de VRR hecht sterk aan een veilige werkomgeving voor haar werknemers.

De VRR sluit aan bij de landelijke campagne op dit onderwerp. Verder traint de VRR personeel om te gaan met bedreigende situaties en agressie met specifieke aandacht voor het effect van eigen gedrag op het gedrag van omstanders. Incidenten waar agressie in het spel was, worden geëvalueerd en er is nazorg voor het personeel.

De VRR registreert al deze incidenten en heeft met het Openbaar Ministerie en de Politie afspraken over de afhandeling.

6.5 Interne producten en diensten

Het facilitair bedrijf van de VRR is flexibel en werkt meer adviserend en regisserend dan uitvoerend. Als de markt facilitaire diensten en producten beter en goedkoper kan leveren, maakt de VRR daarvan gebruik, zoals via de landelijke aanbestedingen die mogelijk worden via het Instituut Fysieke Veiligheid.¹⁹ De VRR is daarin innovatief en volgt de laatste ontwikkelingen, bijvoorbeeld op het gebied van ICT.

Bij de inkoop van goederen en diensten en bij het verwerven en bouwen van huisvesting neemt duurzaamheid, naast Arbo-eisen en kostenefficiëntie een belangrijke plaats in. Het streven is de uitstoot van CO₂ van het rijdend materieel te reduceren met minimaal 20% door waar mogelijk gebruik te maken van elektrische en/of hybride voertuigen.

---

¹⁹ Het wetsvoorstel Instituut Fysieke Veiligheid (IFV) is in behandeling. Het IFV krijgt taken op het gebied van brandweeronderwijs, kennis- en expertiseontwikkeling, beheer van landelijk rampenbestrijdingsmaterieel en landelijke inkoop.

7 Bijlagen

7.1 Besluit vaststelling beleidsplan VRR 2013-2017

Het Algemeen Bestuur van de Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond, gelezen het voorstel van het Dagelijks Bestuur van de VRR d.d. 23 april en 19 november 2012 en overwegende artikel 14 van de Wet veiligheidsregio's;

Besluit:

Het Beleidsplan Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond 2013-2017 vast te stellen in de vergadering van het Algemeen Bestuur van 17 december 2012.

Ing. A. Aboutaleb
Voorzitter

Mr. drs. A. Littoij
Secretaris

7.2 Operationele partners en adviserende overlegorganen

- De gemeenten in Rotterdam-Rijnmond
- Aangrenzende veiligheidsregio's en meldkamers
- Aangrenzende ambulanceorganisaties
- De Provincie Zuid-Holland
- Huisartsen en het Nederlandse Rode Kruis
- Instellingen voor Geestelijke Gezondheidszorg
- Maatschappelijk Werk en Slachtofferhulp
- Ziekenhuizen en het Traumacentrum Zuidwest Nederland
- Intergemeentelijk Samenwerkingsverband Goeree-Overflakkee
- Koninklijke Nederlandse Reddingsmaatschappij, de Reddingsbrigade en de Kustwacht
- Rijkswaterstaat
- Nutsbedrijven
- De Waterschappen
- DCMR
- Openbaar Vervoerbedrijven
- Kamer van Koophandel
- RTV Rijnmond
- Ministerie van Veiligheid en Justitie
- Het Ministerie van Defensie
- Het Ministerie van Infrastructuur en Milieu
- ANWB
- Nationaal Crisiscentrum, inclusief cluster risico- en crisiscommunicatie
- Landelijk Operationeel Coördinatie Centrum
- Prorail en Keyrail en andere (semi)private bedrijven met een veiligheidsverantwoordelijkheid

Naast de VRR zijn de Politie, de Operationele Staf Parket van het Openbaar Ministerie, de DCMR Milieudienst, de Gemeenten, de GHOR en de Divisie Havenmeester van het Havenbedrijf Rotterdam vertegenwoordigd in de Veiligheidsdirectie.

Er zijn verschillende overlegorganen die adviserend zijn aan het bestuur van de VRR:

- Port Security Policy Board
- Commissie Advies Gemeenten
- Adviesraad Risico- en Crisisbeheersing
- Kerngroep Ambtenaren Rampenbestrijding

7.3 Risicoduiding: de 29 scenario's van het regionaal risicoprofiel

Op basis van de Landelijke Handreiking Regionaal Risicoprofiel staat het risico van de regio in het risicoprofiel beschreven door middel van onderstaande 29 concrete realistische scenario's.

Scenario's Regionaal Risicoprofiel Rotterdam-Rijnmond		
Nr.	Maatschappelijke Thema	Scenario's
1	Natuurlijke omgeving	Overstromingen – Doorbraak primaire kering
2		Overstromingen – Doorbraak regionale kering
3		Duinbrand
4		Storm en windhozen
5	Gebouwde omgeving	Brand complexe bebouwing
6		Brand oude binnenstad
7		Instorten winkelpand
8	Technologische omgeving	LPG tankwagen BLEVE
9		Lekkage toxische stof uit spoorketelwagon
10		Bezwijken hogedrukgasleiding
11		Grote uitstoot toxische stof
12		Plasbrand stationair
13		Verspreiding radioactieve stoffen
14	Vitale infrastructuur en voorzieningen	Uitval elektriciteitsvoorziening
15		Verontreiniging in drinkwaternet
16		Brek rioleringsysteem
17		Uitval spraak- en datacommunicatie
18	Verkeer en vervoer	Neerstorten groot personenvliegtuig
19		Aanvaring op water
20		Groot verkeersongeval
21		Complex treinongeval
22		Vrachtwagenbrand tunnel
23		Metrobrand
24	Gezondheid	Dierziekte overdraagbaar op mens
25		Ziektegolf via voedsel
26		Griep пандemie
27	Sociaal-maatschappelijke omgeving	Paniek tijdens evenement
28		Maatschappelijke onrust
29		Dreiging terrorisme

7.4 Samenvatting van de scenario's uit het risicoprofiel

1. Overstroming – Doorbraak Primaire kering

Vanwege Noordwesterstorm dreigt een grootschalige overstroming waarbij deel van de regio (Hoek van Holland en Waterweggemeenten, 400.000 inwoners) 1 tot 4 meter onder water komt te staan. Evacuatie gestaakt. Regiobreed ernstige stormschade en uitval vitale infrastructuur en communicatiemiddelen.

2. Overstroming – Doorbraak Regionale Kering

Vanwege extreme neerslag, sijpelt er water door meerdere plekken in de regionale kering. In een woonwijk met 5.000 bewoners komt in diverse straten 0,25 m. water te staan. Effecten zijn voor enkele dagen uitval elektriciteit, afsluiting infrastructuur en wegval maatschappelijke voorzieningen.

3. Duinbrand

Vanwege droogte breekt een duinbrand uit naast camping (1.000 gasten) gelegen in slecht bereikbaar gebied. Omdat er veel rook en onvoldoende bluswater is, moeten camping en omliggend duingebied binnen 1 uur worden ontruimd (1.500 mensen). Door niet tijdige evacuatie is er onvoldoende hulpverlening voor de gedwongen achterblijvers. Vijftig hebben hoofdpijn en zijn duizelig, dreiging van doden en gewonden. Grote brand-rook-en waterschade op camping en in duingebied.

4. Storm en Windhozen

Door zeer zware najaarsstorm met hoogtepunt rond 18:00 uur raakt samenleving ontwricht door o.a. uitval transportvoorzieningen en relatief veel (verkeers)slachtoffers. De stroomuitval gedurende langere periode vraagt om specifieke aandacht voor de niet- zelfredzamen in het getroffen gebied.

5. Brand in Complexe Bebouwing

's Nachts ontstaat brand in een tien verdiepingen tellend verzorgingstehuis met 250 bewoners, waarvan velen verminderd zelfredzaam. Er zijn maar vijf verpleegmedewerkers en een BHV'er. Dertig bewoners zitten vast in een bedreigde vleugel. Brand is moeilijk te bestrijden er komt veel rook vrij. Ontruimen is erg lastig, waardoor negen bewoners om het leven komen en 20 ernstig gewond raken door rookinhalatie.

6. Brand in Oude Binnenstad (Asbest)

Door kortsluiting ontstaat brand op de bovenetage van een oud pand in centrum. Brand slaat door naar naastgelegen panden. Twee doden en vier zwaargewonden door rookinhalatie. Asbest is vrijgekomen en verspreid over omgeving (straal van 100 m). Hulpverleners, voertuigen en het getroffen gebied moeten worden ontsmet, verontreinigd bluswater is in de riolering gekomen. Woningen zijn voor langere tijd onbewoonbaar.

7. Instorten Winkelpand

Op zaterdagmiddag tijdens uitverkoop stort in een winkelpand een deel van een vloer in. Veel personeel en klanten weten zelfstandig het pand uit te komen, onder hen een aantal lichtgewonden. De brandweer redt en bevrijdt tien klanten, vijf bouwvakkers zijn bekneld onder het puin. Twee van hen overlijden, drie worden zwaargewond onder het puin bevrijdt.

8. LPG-tankwagen BLEVE

Op een Rijksweg (150 meter van een flat in woonwijk) ontstaat brand door een ernstige aanrijding tussen een aantal voertuigen, waaronder een volle LPG-tankwagen en een vrachtwagen. Vervolgens ontstaat een BLEVE (binnen 150 meter grote schade en effectafstand tot 300 meter), waarbij 25 dodelijke slachtoffers en 40 zwaargewonden vallen in de directe omgeving. De Rijksweg is gedurende lange periode niet bruikbaar en het verkeer moet worden omgeleid.

9. Lekkage Toxische Stof uit Spoorketelwagon

Na een treinbotsing op een spoor in een dichtbevolkt gebied ontstaat in een spoorketelwagon met ammoniak een gat van 50mm. Hierdoor ontstaat een giftige gaswolk. Veertig mensen raken lichtgewond door inademing van de stof. Doordat de sirenes tijdig gaan (GRIP 3) blijft het aantal slachtoffers beperkt. Omdat het treinverkeer wordt stilgelegd, stranden duizenden reizigers, waarvoor vervangend vervoer en/of opvang moet worden geregeld.

10. Bezwijken Hogedruk-gasleiding

In centrum van stad ontstaat tijdens graafwerkzaamheden een breuk in een hogedruk-gasleiding waardoor een ondergrondse explosie ontstaat voorzien van een opstijgende vuurbal. Er vallen 20 doden en 40 zwaargewonden. Onder de slachtoffers zijn hulpverleners. Er is chaos en onduidelijkheid. Mensen willen het getroffen gebied uit. In het getroffen gebied is twee dagen geen aardgas beschikbaar.

11. Grote Uitstoot Toxische Stof

Vanwege het falen van een tankleiding ontstaat tijdens het vullen van een tank een grote toxische wolk. Er is een langdurige emissie, waardoor de omgeving langdurig hieraan wordt blootgesteld. De gifwolk verplaatst zich vanuit het haven- en industriegebied tot in de naburige regio. Er vallen 27 doden in de (directe) omgeving, circa 850 zwaargewonden en circa 4.000 lichtgewonden door het inademen van de giftige stof.

12. Plasbrand Stationair

Door het bezwijken van een volle tank ontstaat een tankputbrand waarbij ook elektriciteitskabels beschadigd raken. Mobiele bestrijdingsmiddelen moeten ingezet worden. Door tijdig koelen van tanks die aangestraald worden, raken geen extra opslagtanks betrokken. Er is veel rookontwikkeling waardoor er veel onrust en media- aandacht is, Er vallen drie licht gewonden.

13. Verspreiding Radioactieve Stoffen

Bij een incident in de kerncentrale in Borssele komen radioactieve stoffen vrij. De regio Rotterdam-Rijnmond valt buiten het verspreidingsgebied en er hoeven geen directe maatregelen getroffen te worden. Wel krijgt de VRR te maken krijgen met evacués en sluiting van de wereldhaven. Het incident heeft vanwege de relatief korte afstand een enorme impact. De nadruk ligt op crisiscommunicatie.

14. Uitval Elektriciteitsvoorziening

Ruim 200.000 huishoudens in de stad zitten vanaf een vroege wintermorgen zonder stroom. Veel reizigers stranden omdat het openbaar vervoer stilvalt en verkeerslichten het niet meer doen. Het telefoonverkeer raakt ontregelt evenals het betalingsverkeer, verwarmingen vallen uit etc. Herstel van de infrastructuur gaat in het getroffen gebied nog weken/maanden duren. Kwetsbare groepen moeten geëvacueerd worden. Er ontstaat grote onrust onder bevolking.

15. Verontreiniging Drinkwaternet

In de zomer raakt het drinkwaternet verontreinigd. Ruim 20.000 huishoudens, verspreid over verschillende gemeenten, zijn hierdoor getroffen. Een deel van de bevolking wordt ziek (buikloop).

De levering van verontreinigd water (niet drinkbaar) gaat door. De VROM-inspecteur, het waterbedrijf, de betrokken gemeenten en de Veiligheidsregio besluiten tot de inzet van nooddrinkwater: 8 distributiepunten.

16. Breuk in Rioleringsstelsel

Door een spontane breuk in het rioleringsstelsel komt een grote hoeveelheid ongezuiverd rioolwater in het oppervlaktewater met als gevolg enorme stankoverlast en massale vissterfte. Watercalamiteitenplan wordt in werking gesteld. Rioolstelsel wordt op verschillende plaatsen met tankwagens ontlast. Gemeente ruimt dode vissen op.

17. Uitval Spraak en Datacommunicatie

In heel Nederland is het ICT/Telecomnetwerk verstoord. Bedrijven en huishoudens zitten zonder (mobiele) telefonie en internet. Netwerken zijn beperkt bruikbaar, betalingsverkeer is niet meer mogelijk evenals communicatie tussen hulpdiensten. Ook het alarmnummer functioneert niet meer. Dit alles resulteert in grote maatschappelijke onrust.

18. Neerstorten Groot Personenvliegtuig

Een personenvliegtuig met 184 personen stort neer op A13. 46 personen overlijden en een groot aantal personen raakt (licht) gewond. A13 is gedurende langere tijd (enkele weken) in beide richtingen gesloten. Bergen van het vliegtuig gaat enkele weken duren.

Een grote groep mensen (direct en indirect betrokkenen) heeft last van psychosociale gevolgen van het incident.

19. Aanvaring op Water

Een bunkerschip met 1.000 ton stookolie wordt stuurloos en komt in botsing met een met kolen beladen duwbakcombinatie met een totale massa van 15.000 ton. Het tankschip scheurt en kapseist, waardoor 500 ton stookolie vrijkomt en de rest uit het schip blijft stromen. Twee van de drie bemanningsleden komen om. De olievlek van 60.000 m² is niet in te dammen en zorgt voor stank- en milieuoverlast. Schade wordt geschat op 15 à 20 miljoen euro.

20. Groot Verkeersongeval

Tijdens een schoolreisje (middelbare school) raken twee bussen betrokken bij grote aanrijding, waarbij 21 leerlingen zwaargewond raken en twee op slag dood zijn. Een groot aantal is licht gewond en behoorlijk aangedaan. Ook zijn acht personenauto's betrokken, waarvan een klein aantal inzittenden licht gewond is geraakt. Het verkeer raakt gestremd en er ontstaan grote vertragingen en verstoppingen.

21. Complex Treinongeval

Door een aanrijding tussen twee goederentreinen wordt een locomotief tegen een viaduct van de Rijksweg gelanceerd. Een machinist overlijdt, de tweede raakt bekneld en zwaargewond. Het spoor wordt volledig afgesloten, waardoor alle transport stil komt te staan. Het viaduct, tevens verkeersknooppunt, is zwaar beschadigd en wordt eveneens afgesloten.

22. Vrachtwagenbrand in Tunnel

Een met stukgoed geladen vrachtwagen, rijdt in op de staart van een file in een tunnel. Er ontstaat brand die overslaat naar de vrachtwagen. Dit resulteert in een

zeer hete brand met grote rookontwikkeling. Door de hitte kan de brandweer niet effectief optreden. Het gevolg hiervan is tien doden, enkele tientallen (ernstig) gewonden en minimaal 1.000 mensen die zichzelf in veiligheid brengen, veelal met klachten veroorzaakt door de rook. De tunnelbuis is enkele maanden buiten gebruik.

23. Metrobrand

Tijdens de spits ontstaat brand in een metrowagon die tussen twee stations (op de Calandlijn) rijdt. De bestuurder rijdt door naar het eerstvolgende station. In de metro zijn ongeveer 900 reizigers evenals op de beide perrons. Binnen enkele minuten is het station vol rook en hitte. Slechts 150 reizigers weten het station veilig te verlaten. Circa 200 reizigers overleven niet en circa 200 raken zwaargewond. De brand is zeer moeilijk te bestrijden. Het metrostel brandt uit en de metrolijn is enkele weken onbruikbaar.

24. Dierziekte Overdraagbaar op Mens

Op een zorgboerderij vindt een uitbraak van Q-koorts plaats. Ruim 5.000 bezoekers zijn mogelijk besmet geraakt. Het overgrote deel kinderen en relatief veel zwangere vrouwen. Twee procent van de bezoekers blijken besmet. Veertig mensen worden opgenomen in het ziekenhuis waarvan acht zwangere vrouwen en een kind overlijden. Pas na zes maanden is het totaalbeeld duidelijk.

25. Ziektegolf via Voedsel

Bij een uitbraak van een resistente bacterie met een onduidelijke besmettingsbron worden gezonde mensen ernstig ziek. In twee maanden tijd zijn er 3.000 gevallen met 30 doden en bij 25% treden ernstige complicaties op. De behandeling is moeizaam omdat de bacterie resistent is. Veel voedsel is verdacht. Er kunnen geen duidelijke instructies gegeven worden. In ziekenhuizen kunnen capaciteitsproblemen ontstaan en de economische gevolgen zijn mogelijk groot.

26. Griep пандemie

Tijdens een griep пандemie, waarbij geen gebruik gemaakt kan worden van antivirale middelen, wordt in de regio 30% van de (beroeps)bevolking ziek. De eerste golf duurt drie maanden met een top in week 6 als circa 250.000 mensen ziek zijn. Ongeveer 850 moeten worden opgenomen waarvan 340 op de IC. Een deel hiervan moet ook beademd worden. Het aantal consulten bij de huisarts is 100.000. Ongeveer 420 patiënten overlijden. Mensen kunnen de griep onder- of overschatten. Er is een grote rol voor de media.

27. Paniek tijdens Evenement

Tijdens een festival met 20.000 duizend bezoekers ontstaat paniek na een escalierend incident tussen twee groepen. Bezoekers proberen massaal weg te komen via de toegangspoortjes die daar niet op zijn berekend. Mensen komen in de verdrukking en er vallen twee doden en circa 30 (zwaar) gewonden. Door de chaos en slechte bereikbaarheid kunnen de slachtoffers niet goed behandeld worden door de aanwezige hulpdiensten.

28. Maatschappelijke Onrust

De politie schiet in een achterstandswijk met een sluimerende onvrede een buurtbewoner neer. Hierdoor komt alle opgekropte onvrede van de bewoners tot uiting.

Niets blijft veilig in de buurt. Er ontstaan rellen, branden en vernietiging. Bevolking keert zich massaal tegen hulpverleners. De ontstane veldslag trekt reltoeristen aan. Bestuurlijk en operationeel moet veel geregeld worden. Het

duurt dagen voordat de orde weer is hersteld en weken/ maanden voordat de schade is gerepareerd.

29. Dreiging Terrorisme

Via inlichtingendiensten komt informatie binnen dat een groep terroristen een aanslag op een ondergronds metrostation voorbereid. Het doel is veel menselijke slachtoffers te maken. De dreiging is duidelijk zichtbaar op de metrostations voor de bevolking. Deze blijft enkele dagen thuis of gaat het openbaar vervoer mijden.

7.5 Doelstellingen

De doelstellingen uit het beleidsplan worden hieronder kort weergegeven. De doelstellingen uit de hoofdstukken 1. Inleiding en 2. Het risicoprofiel zijn verwerkt in de tabellen van andere hoofdstukken.

De genoemde doelstellingen worden steeds opgenomen in de jaarplannen van de VRR om daarmee de voortgang te bewaken.

Uit hoofdstuk 3. Risicobeheersing

Thema	Doelstelling	Programma binnen VRR
Zelfredzaamheid	Vergroten veiligheidsbewustzijn en zelfredzaamheid van burgers	Brandweezorg, Risico- en Crisisbeheersing, Communicatie
Risicocommunicatie	Doorontwikkelen Rijnmondveilig.nl	Communicatie
Samenwerken	Verbeteren en intensiveren samenwerking met andere veiligheidsregio's in Zuid-Holland volgens modelconvenant	Risico- en Crisisbeheersing
Samenwerken	Intensiveren samenwerking met partners, bijv. opstellen van convenanten	Risico- en Crisisbeheersing
Evenementen	Verder ontwikkeling Regionaal evenementenbureau	Risico- en Crisisbeheersing
Brandveiligheidsadvies	Ontwikkelen en implementeren regionaal handhavingsbeleid voor de toezichhoudende taken van de veiligheidsregio	Risico- en Crisisbeheersing
Brandveiligheidsadvies	Voorbereiden op nieuwe Omgevingswet 2014 voor efficiënte adviesverlening op gebied bouwen, ruimte en milieu	Risico- en Crisisbeheersing
Ontwikkelingen RUD	Implementeren regionaal standpunt samenwerking veiligheidsregio, RUD en BRZO RUD	Risico- en Crisisbeheersing
Versterken Witte Kolom	Het operationalisering van de verschuiving van verantwoordelijkheden tussen de GHOR en GGD met betrekking tot geneeskundige advisering bij gevaarlijke stoffen en psychosociale hulpverlening bij ongevallen en rampen, n.a.v. de WPG	Risico- en Crisisbeheersing
Brandveilig Leven	Uitvoeren van 51.000 woningchecks brandveiligheid	Brandweezorg
Brandveilig Leven	Streven naar een rookmelderdichtheid van minimaal 80% binnen woningen in de regio	Brandweezorg
Brandveilig Leven	Uitvoeren van minimaal 300 doelgroepenvoorlichtingen per jaar binnen de projectperiode	Brandweezorg

Uit hoofdstuk 4. Hulp- en zorgverlening

Thema	Doelstelling	Programma binnen VRR
Eén VRR: VRR-brede afdeling Vakbekwaamheid	Inrichten van een organisatiebrede afdeling Vakbekwaamheid waarbinnen voor zover mogelijk alle opleidings- en oefenactiviteiten worden ondergebracht	Brandweezorg, Ambulance

Implementatie Besluit Kwaliteit Brandweer-personeel	<ul style="list-style-type: none"> - Implementatie van overgang van ranggericht opleiden naar functie- en competentiegericht opleiden inclusief het duaal leren. - Alle relevante brandweeropleidingen zijn beschikbaar 	Brandweezorg, Bedrijfsvoering
Toets blijvende vakbekwaamheid	Ontwikkeling van toets blijvende vakbekwaamheid voor de relevante organisatieonderdelen inclusief flankerende rechtspositionele beleid	Brandweezorg
Operationeel MD-traject	De piketfuncties worden op basis van een operationeel MD-traject ingevuld. Hierbij biedt een nieuw registratiesysteem ondersteuning, zowel voor sturing door de organisatie als voor de ontwikkeling van de individuele medewerker	Brandweezorg
Centralisatie beheer piketorganisatie	Binnen de VRR één centraal beheer van piketten	Brandweezorg
Meldkamer	N.a.v. nationalisering politie en ontwikkeling naar landelijke meldkamerorganisatie realiseren van fusie meldkamers	Meldkamer
Meldkamer	Borgen uniforme werkwijzen en kwaliteit bij schaalvergroting meldkamer	Meldkamer
Bluswater, bereikbaarheid	Opstellen regionaal beleid	Risico- en Crisisbeheersing
Innovatie: OGS	<p>Ongevalsbestrijding gevaarlijke stoffen, w.o.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Uitrol centraal registratiepunt gevaarlijke stoffen - Implementatie Enose 	Brandweezorg
Risicoprofiel: Maatschappelijke onrust	<ul style="list-style-type: none"> - Operationele voorbereiding - Planvorming - Agressie tegen hulpverleners 	Risico- en Crisisbeheersing, Brandweer, Ambulance
Risicoprofiel: Maatschappelijke veerkracht	Voorwaarden inzet burgers bij incidenten	Risico- en Crisisbeheersing, Brandweer, Ambulance
Risicoprofiel: Continuïteitsplan bij uitval van stroom en ICT	<ul style="list-style-type: none"> - Operationele voorbereiding - Onderzoek naar alternatieve mogelijkheden voor alarmering en melding - Crisiscommunicatie - Ontwikkeling planvorming 	Risico- en Crisisbeheersing
Risicoprofiel: Duinbrand	Operationele voorbereiding	Brandweezorg
Eén VRR: operationele planvorming	Gezamenlijke planvorming en procedures operationele diensten	Brandweezorg
Innovatie: Brandweer	<p>Maatwerk in brandweerinzet:</p> <ul style="list-style-type: none"> - SIV - Combinatievoertuig van tankautospuiter en hulpverleningsvoertuig - Oppervlakteredding bij duiken - Aansluiten bij Vakbekwaamheid 	Brandweezorg
Innovatie: Ambulance	Maatwerk in ambulanceinzet om daarmee operationele presentaties te verbeteren	Ambulance
Operationele prestaties	Onderzoeken van multidisciplinaire capaciteiten ten behoeve van bestrijd- en beheersbaarheid van rampen	Brandweezorg, Ambulance, Risico- en Crisisbeheersing

	en incidenten	
Operationele prestaties Brandweer	Dynamische dekking brandweer volgens VRR 2.0	Brandweezorg
Operationele prestaties Ambulance	Dynamische dekking en wachttijden terugdringen in besteld vervoer	Ambulance

Uit hoofdstuk 5. Herstel uit een ontwrichte situatie

Thema	Doelstelling	Programma binnen VRR
Evaluëren	After Action Review bij brandweer implementeren	Brandweezorg
Evaluëren	Aanpassen systematiek van GRIP evaluaties	Risico- en Crisisbeheersing
Evaluëren	Brandonderzoek: onderzoek naar oorzaken brand en geven van aanbevelingen voor brandbestrijding	Brandweezorg
Eén VRR: Personele nazorg	Multi BOT team	Brandweezorg, Ambulance
Personele nazorg	Trainingen voor leidinggevende voor verbeteren nazorg	Brandweezorg, Ambulance
Personele nazorg	Herziening beleid overlijden personeel tijdens of na inzet	Brandweezorg

Uit hoofdstuk 6. Bedrijfsvoering

Thema	Doelstelling	Programma binnen VRR
Rekenschap: Beheer op orde	Programma Beheer op orde: <ul style="list-style-type: none"> - VRR breed beleid voor informatiemanagement gekoppeld aan ICT visie - Ontwikkelen basiszorgniveau om dienstverlening aan gemeenten transparanter te maken. - Verbeteren besluitvormingsproces, het efficiënter organiseren van overlegstructuren en het bevorderen van planmatig werken. - Actualisatie Gemeenschappelijke regeling - Informatiebeleidsplan 	Bedrijfsvoering, Risico- en Crisisbeheersing, BJJ
Klantgericht	Vergroten klanttevredenheid door optimaliseren van bedrijfsvoering: <ul style="list-style-type: none"> - Implementeren besturingsconcept - Duidelijk accountmanagement Realiseren visie op bedrijfsvoering, hierbij staan visie op ICT en informatiemanagement centraal - Verbeteren sturings- en managementinformatie en operationele informatie 	Bedrijfsvoering
Eén VRR: Efficiënt	Centralisering taken en werken met minder districten	Bedrijfsvoering, Brandweezorg, Risico- en Crisisbeheersing
Efficiënt	Opstellen strategisch huisvestingsplan	Bedrijfsvoering
Duurzaam	De uitstoot van CO ₂ van het rijdend materiaal van de VRR is met minimaal 20% gereduceerd, waar mogelijk gebruiken we elektrische en/of hybride	Bedrijfsvoering

	voertuigen	
Duurzaam	Nieuwbouw is duurzaam en heeft een zeer lage energiecoëfficiënt. Het gebouw wordt voor meerdere doeleinden gebruikt, er wordt zelf energie opgewekt en de bouwmaterialen zijn herbruikbaar	Bedrijfsvoering
Processturing	<ul style="list-style-type: none"> - Ontwikkelen procesdenken - Ontwikkelen en implementeren van een kwalitatief normenkader 	Bedrijfsvoering
Lerende organisatie	Registreren, evalueren en leren van inzetten, oefeningen en “gebeurtenissen” op het vlak van eigen veiligheid&gezondheid	Bedrijfsvoering
Personeel	Investeren in vrijwilligers: Onderzoek naar mogelijkheden van het in dienst hebben van vrijwilligers. Daarbij aandacht hebben voor landelijke en mogelijke internationale ontwikkelingen	Brandweezorg
Eén VRR: Personeel	Harmoniseren sociale statuten	Bedrijfsvoering
Klantgericht: Personeel	Dienstverlening op afdeling P&O verder ontwikkelen	Bedrijfsvoering
Personeel	Participatie van repressieve medewerkers in Brandveilig Leven	Brandweezorg
Personeel	2e loopbaanbeleid	Bedrijfsvoering

7.6 Begrippenlijst

NVBR	Nederlandse Vereniging voor Brandweer en Rampenbestrijding
Veiligheidsberaad	De voorzitter neemt namens de regio Rotterdam-Rijnmond deel aan het landelijke Veiligheidsberaad waar de veiligheidsregio's gezamenlijk optrekken en landelijk beleid vast stellen. Ook is er vertegenwoordiging van de regio in de bestuurlijke adviescommissies brandweer, GHOR en informatievoorziening.
PSPB	Port Security Policy Board: Adviseert de burgemeesters van Rotterdam, Schiedam, Vlaardingen en Maassluis over veiligheid in de haven.
GAGEM	Commissie van Advies Gemeenten: Geeft gevraagd en ongevraagd advies aan het Dagelijks Bestuur van de VRR met betrekking tot gemeentelijke aangelegenheden op het gebied van de rampenbestrijding en crisisbeheersing.
ARC	Adviesraad Risico- en Crisisbeheersing: geeft op tactisch niveau invulling aan de voorbereidingen van risico- en crisisbeheersing. Is tevens voorportaal voor de Veiligheidsdirectie.
Kerngroep ARB	Kerngroep Ambtenaren Rampenbestrijding: adviseert het CAGEM. Tevens, onder voorzitterschap van de coördinerend gemeentesecretaris, een platform om problemen, ontwikkelingen en ideeën te delen.
ROAZ	Regionaal Overleg Actue Zorg.
NBC	Steunpunt voor nucleaire, biologische en chemische stoffen.
GGZ	Geestelijke gezondheidszorg
GRIP	Gecoördineerde Regionale IncidentbestrijdingsProcedure. De GRIP regeling wordt vastgesteld in het Algemeen Bestuur en bevat o.a. opkomsttijden van personeel.
ROT	Regionaal Operationeel Team
USAR	Urban Search and Rescue, een landelijk team met experts uit de operationele diensten die overal ter wereld ingezet kunnen worden bij bijv. aardbevingen.
CoPI	Commando Plaats Incident